قاراماي ئەسەرلىرى — 3

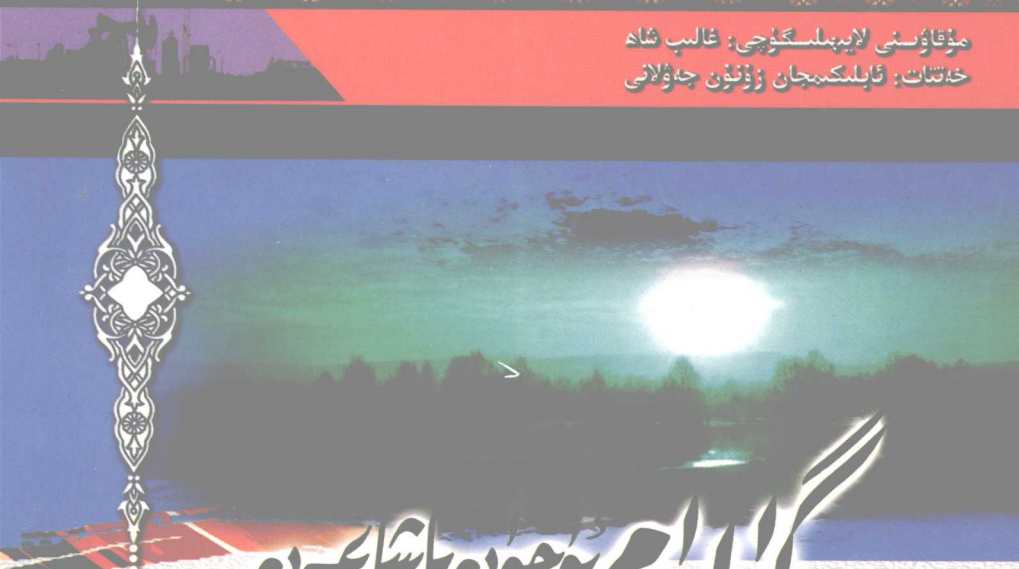

گۈلوام

ئۇيغۇن ياشارىسەن

شىنجاڭ ياشلار-ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى

مۇقاۋىنى لايىھىلىگۈچى: غالىب شاھ
خاتتات: ئابلىكىمجان زۇنۇن جەۋلانى

گۈلۈم ئوچۇن ياشايسەن

ISBN 978-7-5371-5963-0

باھاسى: 10.00 يۈەن

قاراماي ئەسەرلىرى — 3

گۈلوم

(شېئىرلار)

شىنجاڭ ياشلار-ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى

مەسئۇل مۇھەررىرى: قەلبىنۇر قادىر ئارسلان
مەسئۇل كورېكتورى: ئىبادەت ياسىن
مۇقاۋىنى لايىھىلىگۈچى: غالىب شاھ

قاراماي ئەسەرلىرى — 3

گۈلۈم ئۈچۈن ياشايمەن

(شېئىرلار)

قاراماي ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى
نەشرگە تەييارلىغان

*

شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى شەھىرى غالىبىيەت يولى 2 - كوچا 1 - قورۇ، پ: 830049)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدىن تارقىتىلدى
شىنجاڭ يىپەيفېك مەتبەئەچىلىك چەكلىك شىركىتىدە بېسىلدى
ئۆلچىمى: 850×1168مم، 32 كەسلەم، باسما تاۋىقى: 5
2008 - يىل 7 - ئاي 1 - نەشرى
2008 - يىل 7 - ئاي 1 - بېسىلىشى
ISBN978-7-5371-5963-0
باھاسى: 10.00 يۈەن

بېسىلىشتا، تۈپلەشتە خاتالىق بولسا نەشرىياتىمىزغا ئۆتكۈپ تېگىشىپ بېرىڭ

图书在版编目(CIP)数据

为爱者永生：维吾尔文/克拉玛依文联编. —乌鲁木齐：新疆青少年出版社，2008.7
（油田精作）
ISBN978—7—5371—5963—0

Ⅰ.为… Ⅱ.克… Ⅲ.诗歌—作品集—中国—当代—维吾尔语 （中国少数民族语言）Ⅳ.I227

中国版本图书馆CIP数据核字(2008)第110250号

责任编辑：**卡丽拜努尔·卡德尔·阿尔斯朗**
责任校对：**依巴达提·亚森**
封面设计：**阿里甫·夏**

油田精作—3
为爱者永生（维吾尔文）
（诗歌篇）
克拉玛依文联 编

新疆青少年出版社出版
（乌鲁木齐市胜利路二巷1号邮编：830049）
新疆新华书店发行
新疆翼百丰印务有限公司印刷
850×1168毫米 32开本 5印张
2008年7月第1版 2008年7月第1次印刷

ISBN978—7—5371—5963—0 定价：10.00元
如有印刷装订问题请直接同出版社调换

مۇندەرىجە

ئىبراھىم نىياز

دادامغا 1

شېئىرىمنى يىرتىۋېتىمەن 4

ئۆزۈم خالاپ سېغىندىم ئازاب 6

دوست دە 9

شېئىردىكى قىزىل ئەتىرگۈل 10

مۇھەببەتنىڭ ئالدام خالتىسى 13

شۇنداق دەيدۇ مېنىڭ ۋىجدانىم 14

قەبرە بېشىدا 16

ئابدۇۋاھىد ئوسمان جۇدۇن

ئۆچۈرمىگىن ھايات شامىڭنى 18

كۈندە مەشرەپ ئىلكىدە 19

پەرىشتىگە بەرگىن قېنىمنى 20

كروران گۈزىلى 21

ئەركىن مۇھەممەد كامالى

ھايات دېگەن بىر ھارۋا 22

ئايلىنىپ كەتسە ھەممە ئۈيۇلتاشقا 24

چەككەندە ئىشكىنى قىرىق ياشنىڭ 25

چۈشەنگەندە ھاياتنى 27

مىشچانلىقىنى يېڭەر يىگىتلىك 28

ئۆزۈمنى كۈندە بىر رەت ۋاراقلايمەن 29

ئوسمان قاۋۇل

ئىزىڭ نەددىدۇ 31

خورازسىز شەھەر 33

سېنى چىللايمەن 35

گۈلۈم ئۈچۈن ياشايمەن 37

نېمىشقىدۇر... 38

ئايىپك ئۆمەر ئۇيغۇرى
خوتۇنۇم مۇنداق دەيدۇ 39
سەن سۆيۈملۈك، ئەمما ھېيلىگەر 41
شېئىر ئىزدەش ئېلانى 42
كۆرمسە ئەر دېگەن ئەردەك ئۆزىنى 43
قىشتىكى باھار يېزىلغان كىتاب... 44
ئىشەنسەك بۇ دۇنيا نۇر بىلەن ھايات 46
يۇرت كۆرگەنـدە... 47
دىئالوگ 48
ئەيب ئەمەس ياش تۆكسە بەزىدە ئەر 49
زۆھرەگۈل ئەخمەت
ھېچكىم بىلمەيدۇ قىز بالىنىك يۇرتىنى 50
سۆيگۈسىز باغلارنى قۇچاقلاپتىمـەن 52
ياشلىق ھەققىدە 53
مۇھەممەد مەمتىلى
سالام ساڭا پېشقەدەمىلـەر 54
سەن ئامىتىم، سەن مېنىڭ بەختـىم 56
ھەسەنجان بوساق
غەزەللەر 58
ئادىل يۈسۈپ
نېفتچى ناخشىسى 63
ياز، سېغىنىش 6
گۈلزارلىقتا چۈشكەن سۈرىتىڭ 67
دىلنۇر ياسىن
قەلبىمدە بىر ئوت بار يانغىنى يانغان 69
باھارنى باغاشلاپ كەلگەچكە نوروز 70
سوئاللارغا كۆمۈلدۈم 72
تۇنجى سۆيگۈ 73
يامغۇر... 74
ئامىنە دۆلەت
ۋاقىت ھەققىدە 75

سەۋرىدىن ھېنىپىدىن
پادىچى بالا 77
پارچە تىنىقلار 79
چۆل ئوغلانى 82
غالىب توختى
رۇبائىي ۋە پارچىلار 84
ئەينەك 86
يارقىن يىللار كارتىنىسى 87
ئارزۇگۈل ئابدۇرېھىم
شۇ چاغلار 90
ئېرشات ھېيتاخۇن
مەنتىقە 91
قىسمەت 92
رۇبائىيلار 93
مەريەم مۇھەممەد
تەلمۇرۇش 95
سۆيۈپ قالدىم مەن سېنى شۇنداق 96
قەلبىنۇر ئوبۇلھەسەن
تەسىرات 97
توختى قاسىم خۇشال
ئانا 98
گۈلستان بۇلبۇلدۇرمەن 100
قېرىلارنى «ئەبگار» دېمەڭلار 101
دىلمۇرات تۆمۈر
ۋېلىسىپىتلىك خىياللار 103
قاپتۇ ئىشسىز شەيتانلار بۇ دەم 104
دوڭغاق جىگدە 105
مەن كۆزۈمدىن سىرغىپ چۈشكەن ياش 106
تەلپۈنمەن مەڭگۈ قۇياشقا 107
جۇماباي جەكسەنباي
تۆگمىدىن تۆگىگچە 109

ئالىيە ئۆركىنباي
دادا 110
ياد ئەتتىم ئەركەم مەن سېنى 111
قادىر سدىق
جۇڭغارىيە قەسدىسى (مۇسەددەس) 112
تۇنىياز قادىر
ساخاۋەتلىك ئانىلارغا 116
يالغانچىلىقنىڭ ئاقىۋىتى (مەسەل) 117
مۇھەممەدجان سدىق
ئىككى غەزەل 119
ئابلا ئابلەت
تىلەك 121
مۇزىكا 122
ئوبۇلقاسىم قادىر قورغان
سەككىزىنچى مارتنىڭ كۆزدە 123
قىز لېۋىدەك سۆيۈملۈك دۇنيا 125
رەھىمجان رەھمەتجان
مۇئەللىم 126
سەن كېتىپ... 127
ساۋاقداش 128
ئابدۇغىنى ئابدۇرىشىت
دېرىزە ئالدىدىكى ئەر (لىرىك داستان) 129
تۇرسۇنجان ھاشىمى
ئۇچۇش 140
رەپقەت غوپۇر
ھايات مېلودىيىسى 146
رەسسام ۋە كارتون چۇش 149
قارامداي 152

ئىبراھىم نىياز

دادامغا

قەلبى ئاتەش سۆيۈملۈك دادا،
بەخت دېگەن شۇنداق بولامدۇ
گۈلدەك كۈلدى سەن بىلەن دۇنيا...

گەرچە
سەن دۇنيانى تىترەتمىسەڭمۇ،
مىليونېرغا ئايلانمىساڭمۇ،
يا ئەمەلدار بولالمىساڭمۇ،
ئەڭ سەممىي يۈرىكىڭ بىلەن،
ياشاپ كەلدىڭ ئادەمدەك دادا...

بەللىرىڭمۇ مۈكچەيدى ئاخىر،
قارا تۈپراق، ئېتىز باغرىدا.
ساپ ئەجرىڭ مېۋىسى تاتلىق،
راست ئېيتسەن سۆيۈملۈك دادا.
راست ئېيتسەن: «تۆت كۈنلۈك دۇنيا
ھەممىمزدىن قالىدۇ چوقۇم.
گەرچە ئالىم بولالمىساڭمۇ،
بولغىن ئادەم، ئادەمدەك ياشا! »

شۇنداق دەيتتىڭ سۆيۈملۈك دادا،
كېتىۋېتىپ ئېتىز يولىدا.

راست ئېيتسەن سۆيۈملۈك دادا،
ھەقىقەت بار ئېتىزلىرىڭدا،
ھەقىقەت بار ھەربىر دېنىڭدا.
راست ئېيتسەن قەدىردان دادا،
مېنىڭ جېنىم سېنىڭ جېنىڭدا،
سېنىڭ جېنىڭ مېنىڭ جېنىمدا،
چۈشىنىمەن ساددا قەلبىڭنى،
شۇنچىلىكتۇر راستتىنلا دۇنيا...

ھەي !...
ھايات دەرىخىڭ قاغجىراپ قالدى،
ئۆتۈپ كەتتى ھەش ـ پەش دېگۈچە،
يەتمىش باھار، يەتمىش زىمىستان.
بىر ئابىدە تىكلىدىڭ ئەمما،
يۈرىكىمنىڭ چوڭقۇر قېتىدا،
كىر قوندۇرماي ئادەملىكىڭگە،
ئۆمۈر بويى ئادەمدەك ياشاپ...

دادا،
ئۆمۈر دەرىخىڭ قاغجىراپ قالدى،
باغجانلىغان يىلتىزلىرىڭدىن،

پەخرلىنىپ ياشىغىن ئەمما.
ھەر سەھەر،
نۇر چاقنىسۇن تەبەسسۇمۇڭدىن
شۇنداق
كۈلۈپ يايرار مېنىڭ يۈرىكىم،
دادا،
ياشا مەڭگۈ ھايات بېغىمدا.

شېئىرىمنى يىرتىۋېتىمەن

مەن سېنى راستىنلا سۆيەتتىم گۈلۈم،
قەلبىمدىن، باغرىمدىن، يۇرىكىمدىن ھەم.
چېكەتتىم سەن ئۈچۈن ئىزتىراپ - ئازاب،
ھەر مىنۇت، دەقىقە كۆزلىرىمدە نەم.

كۈتەتتىم يولۇڭغا تەلمۈرۈپ قاراپ،
سېغىنىش ئوتىدا كۆيۈپ دەممۇدەم.
مەيلى سەن ئىشەنمە ۋە ياكى ئىشەن،
بىر سېنى قەلبىمدىن سۆيەتتىم لالەم.

يۇرىكىم ياپراقتەك تىترىگەندىمۇ،
دۇنيانىڭ شادلىقى سېنىڭدە دەيتتىم.
بىر نەرە ئەيلىسەڭ، تەبەسسۇمۇڭنى،
گۈياكى يالقۇندەك يېنىپ كېتەتتىم.

لىرىكام سەن ئۈچۈن تىزىلار ئىدى،
سەن ئۈچۈن گۈل بولۇپ ئېچىلغان ئىدىم.
سەن ئۈچۈن كۈندە بىر تۇمارنى پۈتۈپ،
يولۇڭغا تەلمۈرۈپ تۇراتتى قەلبىم.

كېيىنەك دەپ قالاتتىم ئۆزۈمنى بەزەن،
يۈزۈڭگە، لېۋىڭگە قونماق بولاتتىم.

سەن مېنى بىر قېتىم ساقلىغان جايغا،
بىر ئەمەس، ئون قېتىم ئۇچۇپ باراتتىم.

مەن شۇنداق ياشىدىم سەن ئۈچۈن لالەم،
ھەم مەڭگۈ مۇشۇنداق ئۆتمەكچى ئىدىم.
ۋە لېكىن تەقدىرنىڭ كاجلىقى ئۈچۈن،
ئاخىرى شېئىرىمنى يىرتىپ تاشلىدىم.

ئۆزۈم خالاپ سېغىندىم ئازاب

1

ئەجەب ئېچىلمىدى دېرىزەمدە گۈل،
ئوتلۇق تىنىقلىرىم تۇرسىمۇ يەلپۈپ.
ياشاپ كەلمەكتىمەن ئادەملىكىمدە،
ۋاقىت دەرىخىگە قىسمەتلەر پۈتۈپ.

گۈلگە ئايلانمايدۇ دالدا شۇاق،
نۇر بوپ چېچىلسامۇ ھەربىر گىياھقا.
ئېگىز چوققىلارغا تاشلىدىم نىگاھ،
بۇركۈت قونغىندا ئېگىز قىياغا.

يالغان يېزىلغان ئەتىكى قىسمەت،
ئەجەب كىرىپ قاپتۇ چۈشۈمگە ئاخشام.
تىنىمسىز كۆيمەكتە ئىچىمدە بىر ئوت،
دەشتلەرنىڭ قوينىدا تېنەيدۇ ناخشام.

مىنىڭ ئېتىزىمدا چېچەكلەپتۇ قۇم،
ئېشەك، تۆگىلەرنى يۈرەر يېتىلەپ.
بىر توپ نارەسىدە كەپسىز بالىلار،
ئۇندا تايچاقلاردەك يۈرەر ئەركىلەپ.

مېنىڭ بىساتىمغا كۆمۈلگەن ئەجدەم،
ھەربىر تومۇرۇمدا كەلمەكتە ئېقىپ.
سادىر پالۋاننىمغا ئوخشىتاي كىمنى؟
بۇنداق شەرەپلەر كىملەرگە نىسىپ؟!

يولىغا تەلمۈردۈم مەختۇمسۇلانىڭ،
ئوغلۇم قالغىندا «ئاپا !...» دەپ يىغلاپ.
تۇنده قاراڭغۇلۇق بولسىمۇ دەھشەت،
ئۆزۈم خالاپ تۇرۇپ سېغىندىم ئازاب...

2

يۇلغۇن چېچەكلىرىدىن تامىدۇ مېھىر،
ۋەجدان تومۇرلىرىدىن سىرغىغاندا قان.
ئەرلىك غۇرۇرۇڭنى كېلەرمۇ ساتقۇڭ،
خەنجەر يۈرىكىڭدىن سورىغاندا جان؟!

ئىپلاس نەيرەڭلەردىن تامىدۇ زەرداب،
سېنىڭ ئادەملىكىڭ كۆكلىگەن جايدا.
دۇنيا ساددىلىقنى ئەتكەنده تەرك،
سۆيگۈ پەرىشتىسى يۈرەركىن قايدا؟

ئاق ئەتىرگۈلدەك ئېچىلسا ئارمان،
ئىللىق كۈلۈمسىرەش كېلىدۇ يامراپ.

بەخت ـ تەلىيىڭنى بېرەرمۇ تەڭرى،
ياشاپ ئۆتكىنىڭدە ئۆزۈڭنى ئالداپ...

ئايدىڭ كېچىلەردە تولۇن ئاي يىغلار،
بەخت يۇلتۇزۇڭنى تاپالمىغاندا.
يىغلاپ تاشلىشىڭدىن ئۆكۈنەر گۈلۈڭ،
سەنمۇ كۈلۈپ قۇچاق ئاچالمىغاندا...

دوست دە

قولۇڭغا قول بولغانىنى دوست دە،
پۇتۇڭغا پۇت بولغانىنى دوست دە.
تاپىنىڭغا كىرگەندە تىكەن،
ئۇنى يۇلۇپ ئالغانىنى دوست دە.

تەنھالىققا پاتقان چېغىڭدا،
ھەسرەت يۇتۇپ ياتقان چېغىڭدا،
ھېچبولمىسا تەسەللى بېرىپ،
ئۈمىد شامى ياققانىنى دوست دە.

زار بولغاندا بىر بۇردا نانغا،
قول سوزغاندا ئەزرائىل جانغا،
سېنىڭ ئۈچۈن ئۇنسىز ياش تۆكۈپ،
كۈندە ھەمراھ بولغانىنى دوست دە.

بىللە چىقىپ ئۇزۇن سەپەرگە،
يولۇققاندا مۇشكۈل ـ خەتەرگە،
ياماشقاندا تىك قىيالارغا،
قوللىرىڭدىن تارتقانىنى دوست دە.

دوست دېگەننىڭ خىلمۇخىلى بار،
بىرى نامەرد، بىرى ئىچى تار،
دوستلۇق ئۈچۈن ساداقەت ئىزدەپ،
يامان يولدىن توسقانىنى دوست دە.

شېئىر دىكى قىزىل ئەتىرگۈل

1

دۇنيا تىلسىملانغان ئاخشىمى،
شۇڭغۇپ چۈشتى كۆكتىن بىر يۇلتۇز.
شېئىر دىكى قىزىل ئەتىرگۈل،
ئايلانماقتا بىر پارچە نۇرغا،
ئۆز جايىدا ئولتۇرۇپ يالغۇز.

قىش ئاخشىمى،
قولۇمدا چوغسىمان قىزىل ئەتىرگۈل،
ئۇرۇلدۇ چوغنىڭ تەپتى گۈپۈلدەپ.
ئېرىپ كەتتى قارنىڭ ئۇچقۇنى،
ئەتىرگۈلنىڭ بەرگىدە لەيلەپ.

لەۋلىرىمدە ئەتىرگۈل ھىدى،
ئەستىن چىقماس توققۇزىنچى مارت،
ئۇچۇپ كەلدى ئەتىرگۈل بولۇپ.
ئۇچۇپ كەلدى قۇشلار پىچىرلاپ،
ئۇچۇپ كەلدى گۈللەر شۇڭىرلاپ،
كەتتى شۇ چاغ،
ھەممە ماڭا گۈلدەك تۇيۇلۇپ.

شېئىر گويا مەن ئۇچۇن تىلسىم،
ئاشۇ سىرلىق تەكلىماكاندەك
يېتەلمىگەن تېگىگە ھېچكىم.
ئېچىلىدۇ گاھى تىكەنلىك،
ئۇ گاھىدا قىزىلگۈل بەلكىم.

ناخشا ئېيتقۇم كەلدى بىردىنلا،
توققۇزىنچى مارت ئېچىلغان گۈلگە
كۈلۈمسىرەپ تىكىلگىنىمچە.

2

چەكسىز جەزىرىنىڭ تىنىقى دەردلىك،
سىم - سىم يامغۇرنى چارچىدى كۆتۈپ.
قۇملار چېچەكلىدى بۇگۈنمۇ يەنە،
يىللار ئەنە شۇنداق كەتمەكتە ئۆتۈپ.

تۆت كۈنلا ياشىدىم دۇنيادا تېخى،
مىڭ ياشلىق توغراقتەك ئاقاردى ساقال.
ئېھ، سېنىڭ ئوتلىرىڭ كۆيدۈردى ئەجەب،
سېنىڭسىز ۋۇجۇدۇم ھېلىھەم قاقشال.

شېئىرغا ئايلاندى قىزىل ئەتىرگۈل،
بىر پارچە يۈرەكتەك ئېچىلىپ ئاخىر.

يەنە كىم كۆتۈرۈپ يۈرىدۇ سېنى،
سەن يەنە كىملەرنىڭ قەلبىدە زاھىر.

مەۋھۇم خىياللارغا كۆمۈلسە تەقدىر،
قۇملار چېچىكىدىن ئۆرلەيدۇ پىغان.
رەشك ئوتىلىرىغا كۈلۈپ تاشلىدىم،
سەندىن يىراقلىشىپ كەتكەندە ئىمان.

مۇھەببەتنىڭ ئالدام خالتىسى

دوپپامدىكى تۆت تال جىگدىگە،
قاراپ - قاراپ پاتتىم خىيالغا.
قاماشتۇردى كۆزۈمنى يەنە،
ئۇ بىردىنلا ئوخشاپ ئايالغا.

ئويلاپ قالدىم ئۆمۈر دېگەننى،
دوپپامدىكى تۆت تال جىگدە دەپ.
ئۆتۈپ كەتتى ئۆمۈرنىڭ تېڭى،
بىلمەي ئۇنى تاشلىغاندا يەپ...

تېنەپ يۈردۈم دوقمۇشلىرىدا،
ئېھ، ھاياتنىڭ خالتا كوچىسى.
مېنى ئەخمەق كۆرگىنىڭمۇ بۇ،
مۇھەببەتنىڭ ئالدام خالتىسى.

مۇھەببەتنىڭ ئالدام خالتىسى،
چۈشۈپتىمەن راستلا دامىڭغا.
ياشلىقىمدىن ئايرىلغان كۈنى،
ئالارسەنمۇ مېنى يادىڭغا؟!...

شۇنداق دەيدۇ مېنىڭ ۋېجدانىم

شۇنداق دەيدۇ مېنىڭ ۋېجدانىم:
بەزىلەر ئىت بولسا بولمۇەرسۇن، بەس !
بىر پارچە سۆڭەككە قىلمىغىن ھەۋەس.
سېنى يارىتقاندا ئەسلىدە تەڭرىم،
ئادەمگە خاس ئەقىلنى بېرىپ،
نېسىۋىسى بولغاندا كەڭرى
ئىتتىقا ئايلانسۇن دېگەنمۇ ئەمەس !

شۇنداق دەيدۇ مېنىڭ ۋېجدانىم:
ياشىماقنىڭ يوللىرى تولا.
ئېغىر قىسمەت چۈششىمۇ باشقا،
مېنى ھەرگىز سېتىپ تاشلىما !

شۇنداق دەيدۇ مېنىڭ ۋېجدانىم:
مېنى سېتىپ يۈرگەنلەر تالاي.
بىرلىرى ئەمەلنىڭ ئۈيىدا ساتتى،
بىرلىرى بىر نانىنىڭ كويىدا ساتتى.
بىرلىرى بىر دەملىك خۇشاللىق ئۈچۈن،
كوچىدا جانىنىنىڭ ئوتىدا ساتتى.

شۇنداق دەيدۇ مېنىڭ ۋىجدانىم:
مېنى سېتىپ ئارام تاپقانلار،
كېتەلمىدى ئەرشكە چىقىپ.
مېنى ساتما جېنىڭ چىقسمۇ،
ياشا ئەلنىڭ سۈيىدە ئېقىپ...

قەبرە بېشىدا

(... غا بېغىشلىما)

مۇشۇ يەردە سۇندى تۇۋرۇكۇڭ،
مۇشۇ يەردە ئاقتى كۆز يېشىڭ.
مۇشۇ يەردە مۇجۇلۇپ يۇرەك،
مۇشۇ يەردە ئېگىلدى بېشىڭ...
مۇشۇ يەردە بىر دىنلا ئەجەب،
قانىتىڭدىن ئايرىلىپ قالدىڭ.

مۇشۇ يەردە ئېزىلىپ باغرىم،
ساڭا بەكمۇ ئاغرىدى ئىچىم.
سەندەك كۆز ياش تۆكمىگەن بىلەن،
يۇرىكىمدە يىغلاپ تاشلىدىم.

بولالمىدىم، كەچۈر ! ئەسلىدە
بىر قانىتىڭ بولماقچى ئىدىم.
ئېغىر قىسمەت چۈشكەندە ساڭا،
دېيەلمەستىن ساڭا ھېچنېمە،
ئۆزۈمنىڭمۇ ئاجىزلىقىنى،
ئاستا ـ ئاستا چۈشىنىپ قالدىم.

ئاشۇ كۈنى قەبرە بېشىدا،
بىر تىنىقتەك بىلىندى دۇنيا.
يەنە شۇنداق تۆكەرسەنمۇ ياش،
مەنمۇ سەندىن ئايرىلىپ بىر كۈن،

ئاشۇ يەرگە كېتىپ قالغاندا...
دۇئا قىلدىم پىچىرلاپ ئاستا:
مېنىڭ بىر تال ئەتىرگۈلۈمنى،
قانىتىدىن ئايرىما خۇدا ! ...

ئۆچۈرمىگىن ھايات شامىڭنى

ئاتا ـ ئاناڭ ياندۇرغان ئىدى،
سېنىڭ ئوتتۇز شامىڭنى پەرلەپ.
بۇگۈن ئاشۇ بەزمىخانىدا ـــ
ئۆچۈردۇڭغۇ شامىڭنى ئەجەب؟

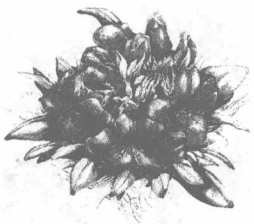
توۋا دەيمەن، «كەشپىياتىڭ»غا،
تەتۈر ئادەم، تەتۈر ئالەمگە.
زۇلمەت تۈننى چىللىساڭ ئەگەر ـــ
چىدالامدۇق سېنىڭ نالەڭگە.

كۈندە مەشرەپ ئىلكىدە

دېدى بىرى كېلىپ يۈرتۇم قوينىغا:
«پاھ، جەننەتتىن پەرقى يوقلا ئىكەنغۇ،
كۈندە مەشرەپ، نەغمە ـ ناۋا ئىلكىدە ـــ
ھەر كىشىنىڭ كۆڭلى توقلا ئىكەنغۇ!»

دېدىم: بىزغۇ ئويناپ ـ كۈلۈپ ئۆتىمىز،
بىراق، لېكىن، ئەتە ـ ئۆگۈن «كېتىمىز».
بويۇن قىسىپ قالسا كېيىن ئەۋلادلار،
ئەنە شۇ چاغ «چىن مۇراد»قا يېتىمىز...

پەرىشتىگە بەرگىن قېنىمنى

«ئاق خالاتلىق پەرىشتە» دېسە،
«قانداق گەپ بۇ؟» دەپتىمەن تېخى.
ئەزرائىلنىڭ قېشىغا بېرىپ،
بىر كۆز يۇمۇپ كەپتىمەن تېخى...

ھەيرانلىقتا كۆزۈمنى ئاچسام،
كۈلۈپ تۇرار ئىدى پەرىشتە.
بولمىسا ئۇ، ئۆزۈمنى بۇگۈن —
كۆرەر ئىدىم چوقۇم ئەرشتە.

ئاھ، تەڭرىدىن تىلەيمەن شۇنى،
ئالساڭ ئالغىن مېنىڭ جېنىمنى.
مىڭ بىمارنىڭ شادلىقى ئۈچۈن —
پەرىشتىگە بەرگىن ئۆمرۈمنى !

كروران گۈزىلى

كروران گۈزىلى — سەن مېنىڭ ئانام،
مىڭ يىللاپ ساقلىدىڭ بەختىمنى كۆزلەپ.
كۆزۈڭنى بىر ئېچىپ، يۈمدۇڭ قايتىدىن —
ۋە لېكىن قويمىدىڭ بىر ئېغىز سۆزلەپ.

چۈشەندىم، چۈشەندىڭ شۇ دەقىقىدە —
پەرزەنتىڭ ئەي بولۇپ كەتمىگەن تېخى.
چۈنكى ئۇ سۆتۈڭنى «پىشۇرۇپ» ئىچكەن،
كەچۈرگىن، ئانىجان سېخىيسەن سېخي !

هايات دېگەن بىر هارۋا

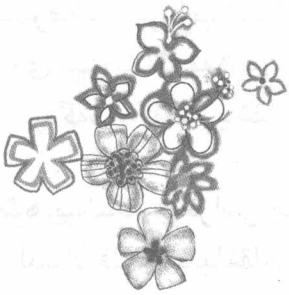
جىمىرلايدۇ يۇلتۇز بوپ يۇلتۇز كۆزلەر،
قان بوپ ئاقار تومۇردا شېرىن سۆزلەر.
بۇ دۇنيادا بار رىزقى هەممىزنىڭ،
هەممىزنىڭ كۆزلىرى ئېسىل كۆزلەر.

هايات دېگەن بىر هارۋا چايقىلىدۇ،
گاهى گاداي، گاهى ئۇ باي قىلىدۇ.
ئۆتكۈزسەڭسەن ئادىشىپ بىر دەقىقىنى،
بەللىرىڭنى مۇكچەيتىپ ياي قىلىدۇ.

تۇگۈچلىرىڭ تۇگەيدۇ تۇگۈپ قويغان،
بىخ ياردۇ تاشلارمۇ ئەمەس يالغان.
ئىس تارتمايدۇ ئوچقىڭ قاچسا ئامەت،
ئىس تارتمغان ئوچاقنى خۇدا ئۇرغان.

ئۆز ئوقىدا ئايلىنار چاقپىلەكلەر،
كۈن نۇرىنى توسالماس پەش ـ ئېتەكلەر.
بېزەك بېرەر، تۈس بېرەر جەزىرىگە،
ياخشى دىلدىن تۇگۈلگەن پاك تىلەكلەر.

مېھمان بولۇپ دۇنياغا بىر كېلىسەن،
كەلگىنىڭدىن سۆيۈنۈپ خۇش كۆلسەن.
مەيلى شاھ بول ۋە ياكى بولغىن گادايِ،
كەتكىنىڭدە بىر ئاتاق ئەپكېتسەن.

ئايلىنىپ كەتسە ھەممە ئۈيۈلتاشقا

باغاشلا مېنى قوزام، چىڭ باغاشلا،
مەيلى مەن تىن ئالالماي قالاي بىردەم.
بىر تەن بىز، بىر گەۋدە بىز، يوق ئاراچلار،
مېھرلەر تامسۇن دىلغا بولۇپ شەبنەم.

ئەركىلە باغرىمنى مەن ئاچاي كەڭرى،
تېڭىرقاش، يېتىرقاشنى چۆرۈپ تاشلا.
شۇبھىسىز بەردى سېنى ماڭا تەڭرى،
يىغا ئۈ باشقا بىر گەپ، كۈلكە باشقا.

سۆيگۈ ھەم مۇھەببەتنىڭ چېگراسى يوق،
باقمايدۇ ئەزەلدىنلا قېرى ـ ياشقا.
كىملەرگە تەگسۇن مەيلى بولۇپ ئۈ ئوق،
نى سەۋدا، جۇدالىقلار چۈشەر باشقا.

يۈلتۈزلار دۇنياسىدا ئۇزىدۇ ئاي،
موھتاجمىز ئەزەلدىنلا دوست ـ قاياشقا.
قالاتتى ئۆي ـ ئۆيلەرگە بەخت پاتماي،
ئايلىنىپ كەتسە ھەممە ئۈيۈلتاشقا.

چەككەندە ئىشكىنى قىرىق ياشىنىڭ

چەككەندە ئىشكىنى قىرىق ياشىنىڭ،
ئاقىرىپ بولدى تامام تېڭى چاچنىڭ.
يىللارنىڭ ئەگرى ـ توقاي داۋىنىدا،
نەرقىنى سوراپ بولماس ئاققان ياشىنىڭ.

ئۇزدۇق بىز تالاي گۈلنى، ئۇزۇلدۇق ھەم،
لېيىمۇ ئاقتۇق تالاي، سۇزۇلدۇق ھەم.
ئېرىنچەك تۈيغۇلارنىڭ دوقمۇشىدا،
پۈرسەتلەر كۈتتى بىزنى، كۈتۈلدۇق ھەم.

گاھى گۈل، گاھى يەنە بولدۇق تىكەن،
سەبىي باللىق ئۇ شۇنچە لۇەن.
قوغلاپمۇ يېتەلمىدۇق چېپىشغا،
ئاجايىپ ئۇچقۇر ئىكەن ۋاقىت دېگەن.

چوققىغا ھەۋەس بىلەن تىكىلدۇق بىز،
سىناقنىڭ يىپلىرىغا چىگىلدۇق بىز.
كەچمىشنىڭ يۈكلىرىنى كۆتۈرەلمەي،
تارتىلغان ساداق كەبى ئېگىلدۇق بىز.

ئۆمۈرنىڭ هارۋىلىرى غىچىرلايدۇ،
مىنۇتلار بىر - بىرىگە پىچىرلايدۇ.
قۇتلۇقلاپ هەربىر يىلنى كۆتۈردۈق جام،
يىللارنىڭ چېهرى ئەمما ئېچىلمايدۇ.

تاڭلارغا تاڭدەك كۈلۈپ باقالمدۇق،
دەريادا سۈيگۈ بولۇپ ئاقالمدۇق.
بىر چېقىن، بىر زەررە نۇر هۆرمىتىگە،
غەپلەتنىڭ قەپسىنى چاقالمدۇق.

مەنزىللەر ئەمەس ئايدىڭ يېتۈپ كەتتى،
بەيگىدە كۆپلەر بىزدىن ئۆتۈپ كەتتى.
يۈزلەرگە قونۇۋالغان چاڭ - توزانلار،
لەنەت دەپ بىزنى تالاي سۆكۈپ كەتتى.

چۈشەنگەندە ھاياتنى

قانتتىك بولسلا سەن ئۇچالمايسەن،
بىپايان كۆك قەرىنى قۇچالمايسەن.
كىلىدۇ بەيگەلەردە ئۇتقۇك سىنىك،
گاھىدا ئۇتساك، گاھى ئۇتالمايسەن.
چاكاقلىق ئۆتكىنىدە جان ـ جېنىكىدىن،
دەريانى يۇتقۇك كىلەر يۇتالمايسەن.
بىر كۆرەك تۈيغۇلارنىك شاخلىرىنى،
پۇتىغىك كىلەر ئەمما پۇتالمايسەن.
بىرسەن ئۆز چۈشۈكگە ئۆزۈك تەبىر،
كىملەر دوست، كىملەر دۈشمەن ئۇقالمايسەن.
ئالدىكىدىن ئۆتكىنىدە سۆيگەن قىزنىك،
بىر قوشاق ئېيتقۇك كىلەر توقالمايسەن.
مۇجۇيدۇ يۇرىكىڭنى يالغۇزسىراش،
ئۆرۈلۈپ ئۇيان ـ بۇيان ياتالمايسەن.
كۆرۈنەر دېرىزەكىدىن يار بولۇپ ئاي،
باغرىكىغا ئۇنى مەھكەم باسالمايسەن.
چېكىدۇ ئىشىكىڭنى بەخت بىر كۈن،
گۇمان ھەم تېكىرقاشتا ئاچالمايسەن.
چۈشەندىم ھاياتنى مەن دېگىنىكىدە،
ئەجەلنىك ئالىقىنىدىن قاچالمايسەن.

مشچانلىقنى يېڭەر يىگىتلىك

سەن كەچكەن كېچىكلەردىن ئاتلىدىم مەن،
سەن پاتقان ئاراچلارغا پاتمىدىم مەن.
كۆرۈنۈپ تۇرغان شۇ ئۆي سېنىڭ ئۆيۈڭ،
بىر سېنى ئويلاپ يەنە ياتمىدىم مەن.
چىقمىدىڭ كۈتتۈم سېنى شۇنچە ئۇزاق،
تالاي تاڭ ئاتتى لېكىن ئاتمىدىم مەن.
كىملەرگە مېھىر بېرىپ ئاچتىڭ قۇچاق،
تەشۋىشتە ئۆز - ئۆزۈمنى ئاقلىدىم مەن.
پات - پاتلا بۇزۇلدۇ چۈشۈم گاھى،
تارغاق بوپ يۈرەكنى كۆپ تاتلىدىم مەن.
سۆيمىسەڭ قويما مېنى مۇنداق ئېسىپ،
بۇ نۆۋەت راستلا سەندىن باتتىدىم مەن.
باتناشقا باقماس ئىكەن سۆيگۈ دېگەن،
ياشىدىم ھالال، ۋىجدان ساتمىدىم مەن.
پاتسىمۇ پۈتلىرىمغا تاش ھەم تىكەن،
لېيىتىپ سۈنى چالما ئاتمىدىم مەن.
كۆرۈنۈپ تۇرغان شۇ ئۆي سېنىڭ ئۆيۈڭ،
ئېتىمنىڭ تىزگىننى تارتمىدىم مەن.
يىگىتلىك مشچانلىقنى يېڭەر ھەردەم،
ئۇمىدىنى نەچچە ھەسسە قاتلىدىم مەن.

ئۆزۈمنى كۆندە بىر رەت ۋاراقلايمەن

ئۆزۈمنى كۆندە بىر رەت ۋاراقلايمەن،
كۆرۈنگەن نۇقسانلارنى سوراقلايمەن.
بىر زەررە نۇر مېھرىنى قايتۇرۇشچۇن،
ئەتىدىن كۈن پاتقۇچە پالاقلايمەن.

چارچىتار بۇ ھاياتنىڭ ھەر قەدىمى،
بەھرىدىن كۆپتۈر ئۇنىڭ دەرد ـ ئەلىمى.
قىستىسا گاھى سېنى قىستاڭلاردا،
ئۇسسۇلغا سالار گاھى كۈي ـ سەنمى.

چېچەكلەر توزار بەزەن گۈل بولغۇچە،
غۇرۇرۇڭ يانجىلار كۆپ سەن تولغۇچە.
تاسقىلىپ غەلۋىرىدە ھوشۇڭ كېتەر،
بەختلەر ساڭا قاراپ قول سوزغۇچە.

ۋە بەزەن بوپ قالسەن شور پېشانە،
يىغلىغۇڭ كېلەر ئۇنلۇك تاق ـ يېگانە.
كەچكىمۇ كېلەر ھەتتا ئەزىز جاندىن،
قانغۇدەك چاي ئىچەلمەي بىر پىيالە.

قايدۇرار يوللار سېنى تېڭىرقايسەن،
تويۇنساڭ بۇگۈن، ئەتە ئېچىرقايسەن.

ۋەدىنىڭ نەق - نېسىسى ئايرىلغۇچە،
ھەتتاكى ئۆيۈڭدىنمۇ يېتىرقايسەن.

گاھىدا شۇنداق تاتلىق چۈش كۆرىسەن،
خالىساڭ سۆيسەن ھەم سۆيۈلسەن.
ئوڭغىلا تارتىپ تۇرار قىلغان ئىشىڭ،
ئۆزۈڭگە ئۆزۈڭ شاھتەك تۈيۈلسەن.

ئۆزۈمنى كۈندە بىر رەت ۋاراقلايمەن،
شەيتانغا ئارام بەرمەي تاياقلايمەن.
سۈندۈرار ئادەملىكنى قەرزدارلىق،
بىر بۇردا نان ھەققىچۈن پالاقلايمەن.

ئىزىڭ نەدىدۇ

ھەر سەھەردە ناخشاڭ بىلەن مېنى ئويغىتىپ،
يېنىك ـ يېنىك دەسسەپ كەلگەن ئىزىڭ نەدىدۇ؟
يۈرىكىڭنى قىيامغا تولغان ئانارىدەك،
ئىككى قوللاپ سۇنۇپ كەلگەن ئىزىڭ نەدىدۇ؟

دوقمۇشلاردا ساقلاپ تۇردۇم سېنى كۈن ـ كۈنلەپ،
كۆڭلۈم مېنى بەزلەپ تۇرار بىردەم كۈتكىن دەپ.
سەۋر قىلىپ پىغانىمنى بېسىپ، ئېسەدەپ،
كۈتۈشۈمگە ئۈدۈل كەلگەن ئىزىڭ نەدىدۇ؟

ئايىغىڭنىڭ توپىسىنى سۆيگۈدەك بولدۇم،
كۆزلىرىڭنىڭ قارىقىغا چۆككۈدەك بولدۇم.
قوزا بولۇپ ئېتىكىڭگە مۆككۈدەك بولدۇم،
مەن تۈتىيا بىلىپ كەلگەن ئىزىڭ نەدىدۇ؟

سەن چوڭ يولىڭ ئوڭ يېنىدا ماڭغان بىر كۈنى،
مەن سول ياندا مېڭىپ خېلى ئۇزاتقان سېنى.
ئۇنتالماسسەن بەلكىم سەنمۇ مەندەك شۇ كۈننى،
شۇ چاغ ئامەت بولۇپ كەلگەن ئىزىڭ نەدىدۇ؟

ئاڭلىيالماي قالسام ئەگەر بىر كۈن ئۇنۇڭنى،
توسقاندەكلا بولار يىلان ئۆتەر يولۇمنى.

ۋەھشي قاۋان چەيلىگەندەك يۇمران گۈلۈمنى،
مۇڭلنارمەن، جېنىم كەلگەن ئىزىڭ نەدىدۇ؟

سېغىنىشىم ئېشىپ بارسا بەزى چاغلىرى،
ئەسكە كېلەر ناخشىمزنىڭ شوخ ئاھاڭلىرى.
بىزمۇ بىللە ئاتقۇزغان كۆپ سۆيگۈ تاڭلىرى،
ئازابلىنىپ دەرمەن كەلگەن ئىزىڭ نەدىدۇ؟

ساڭا بولغان مېھرىم ئېشىپ باردى كۈنسېرى،
جامالىڭغا تويماي ئاقتى كۆزۈمنىڭ نۇرى.
چۈنكى ئۆزۈڭ تەڭدىشى يوق جېنىم گۈھرى،
گۈھەر بولۇپ چاقناپ كەلگەن ئىزىڭ نەدىدۇ؟

رەھىمسىزلىك قىلماي كېلىپ مەن بىلەن ئولتۇر،
بىلسەڭ مەندەك ساڭا ئاشىق، جان پىدا يوقتۇر.
خالساڭ گەر مېنى سۆيگۈ دارىڭدا ئۆلتۇر،
پەرىزاتىم بولۇپ كەلگەن ئىزىڭ نەدىدۇ؟

خورازسىز شەھەر

پەسلسىز شامال چىقار مەن تۇرغان يەردە...
ياشايمەن قويىندا بىر تال تاش سياق
بىلمەسمەن كۈن نېمە،
سۇ ھەم يەر - تۈپراق،
ھەممە مەۋجۇدات ماڭا يات - يىراق...
تاك ئاتار ھەر كۈنى بىر قېلىپتىلا
ياكى شەپە يوق سائەتتىن بۆلەك
چىرىلداپ قويمايدۇ چېكەتكىلەرمۇ
چېلىقماس سازلىقتا پاقا، كۈمۈتا
قىچقارماس خورازلار بۇندا بەس - بەستە...

ھەممە ئۆز ھەلەكچىلىكىدە چېپىپ يۈرىدۇ،
يەر تىڭشاپ ياتقىنىمدا سىزىمەن ئۇنى.
بۇنداق بايرام ياسايدۇ رېستوران، قاۋاق
غەپلەت ئۇيقۇسىدا يۈرگەن كىشىلەر
ئېلىشقا ئۇرۇنماس دەردلەردىن ساۋاق...
ئۆتىدۇ ئالتۇن ۋاقىت سۈدەك، ئۇنۇمسىز
تۇن قانات سىلكىيدۇ تەرەپ - تەرەپتىن.
خورەكلەر شۇنچىلىك راۋان - توسقۇنسىز
كۈندۈز يا كېچىنى ھېچكىم بىلمەستىن.

گۈللەر ئېچىلىدۇ، توزۇيدۇ يەنە،
كاللىلار قۇيقۇرۇق،
قۇرۇق ئىدىيە.
يەپ ـ ئىچىش، بىخۇدلۇق يۇكىنى ئارتىپ ـــ
يۇرىدۇ ئادەم ئاتالغان قاغجىراق كېمە...

شۇنداقمۇ ھەر سەھەر خوتۇن، بالامنى
ئويغىتىپ يۇرىمەن تولا كوتۇلداپ.
چۈنكى ئۇلار بۇزالماس ھېچ غەپلەت ئۇيقۇسىن
بۇ شەھەردە
يا خوراز ئويغاتماس ئۇلارنى چىللاپ...

ئۇمىدىم،
تىرىلسە ئەنئەنە، ئۇنتۇلغان خوراز
ياشاشقا ئاندىن ماس كېلەتتى بۇ يەر.
ھەممە ئويغىنىشقا ئىنتىلسە ئوخشاش
رېئاللىققا ئايلىنار ئىدى ئوي ـ پەرەز؟ !...

سېنى چىللايمەن

كۆڭلۈمنى مسكىن تۇيغۇلار چىرماپ،
روھىمنى ھەر خىل توساقلار قارماپ،
تۇرغاندا قەلبىم چېكىپ ئىزتىراپ،
باغرىمغا جېنىم سېنى چىللايمەن.

سېغىنىش يېشى چاناقتا قاتسا،
رەھىمسىز تاڭلار ئۇزاقتا ئاتسا،
ھىجراننىڭ تىغى يۈرەككە پاتسا،
باغرىمغا جېنىم سېنى چىللايمەن.

ئالدىمدا پورەك ئاچساڭ گۈل بولۇپ،
يولۇمغا يورۇق چاچساڭ كۈن بولۇپ،
دىلىمغا مېھىر قاتساڭ ئۇن بولۇپ،
باغرىمغا جېنىم سېنى چىللايمەن.

كاككۇكتەك كۈلگەن بەختىم سەن ئۆزۈڭ،
ئالتۇندىن پۈتكەن تەختىم سەن ئۆزۈڭ،
تۇمارىمدىكى ئەھدىم سەن ئۆزۈڭ،
باغرىمغا جېنىم سېنى چىللايمەن.

كۆزلىرىم روشەن سېنىڭ بىلەن يار،
سېنى ئويلىسام ھەر كۈنۈم باھار،

ئىنتىلسەم ساڭا بولارمەن تۇلپار،
باغرىمغا جېنىم سېنى چىللايمەن.

ساڭا بېغىشلاپ مىڭلاپ قەسىدە،
يازغۇم كېلىدۇ سۆيگۈڭ نەھرىدە،
پەقەت سېنىڭلا ئىدىم ئەسلىدە،
باغرىمغا جېنىم سېنى چىللايمەن.

سېنى چىللايمەن ھەسرەتلىك بۇ كۈن،
ھۇڭلۇق قەلبىمدىن ئۆرلەيدۇ تۈتۈن،
روھىڭ روھىمنى ئەيلىدى پۈتۈن،
كەلگىن باغرىمغا سېنى چىللايمەن.

گۈلۈم ئۈچۈن ياشايمەن

باشقا ئامەت كەلسمۇ، قۇت ـ سائادەت كەلسمۇ،
جانغا راھەت كەلسمۇ گۈلۈم ئۈچۈن ياشايمەن.
زۇلۇم، ئاپەت كەلسمۇ، شۇم جاھالەت كەلسمۇ،
يا قيامەت كەلسمۇ گۈلۈم ئۈچۈن ياشايمەن.

باغدا گۈللەر ئېچىلىپ، يولۇمغا نۇر چېچىلىپ،
دىلنى شادلىق كەزسمۇ گۈلۈم ئۈچۈن ياشايمەن.
دالنى قار باسسمۇ، يۈكلەر تاغدىن ئاشسمۇ،
ئازاب قانچە ئەزسمۇ گۈلۈم ئۈچۈن ياشايمەن.

ئاھىم كۆككە يەتسمۇ، كۆيدۈرۈپ كۈل ئەتسمۇ،
تەندىن ماغدۇر كەتسمۇ گۈلۈم ئۈچۈن ياشايمەن.
كۆز يېشىم ئوكيان بولۇپ، ئالەمنى سۇ لەيلەتسمۇ،
ئۇندا زاغ سەيلەتسمۇ گۈلۈم ئۈچۈن ياشايمەن.

چاچلاردا ئاق، چىش سۇنۇق، ئۇنۇم خىرە ھەم بوغۇق،
مۇدھىش ئەجەل كەلسمۇ گۈلۈم ئۈچۈن ياشايمەن.
بەلدە جان يوق، تەن سوغۇق، كۆزلىرىمنىڭ نۇرى يوق،
يىلىك قۇرۇپ كەتسمۇ گۈلۈم ئۈچۈن ياشايمەن.

قيامەتلىك ئەھدىم شۇ، يار ئايىغى تەختىم شۇ،
مېنى جۇپتۇم دېسە ئۇ گۈلۈم ئۈچۈن ياشايمەن.
ھاياتىمنىڭ مەنىسى قىممەت تاپار شۇندىلا،
مەيلى كەلسە مىڭ بالا گۈلۈم ئۈچۈن ياشايمەن.

نېمىشقىدۇر...

نېمىشقىدۇر جاھاندىكى بارچە رەناغا،
كۆزى دېڭىز، چېچى دولقۇنلۇق،
سەدەپ چىشلىق، كۈمۈش بەدەنلىك
گۈزەللەرگە ئوخشاتقۇم كەلمەس
قەلبىمدىكى سىز پەرىشتەمنى...

نېمىشقىدۇر لۇغەتتىكى شېرىن گەپلەرگە،
ھەر خىل ئىرق، ھەر خىل مىللەتنىڭ
شېئىرىدىكى يارغا بېغىشلاپ —
ئىشلىتىلگەن ئېسىل سۆزلەرگە
ھېچ ئوخشاتقۇم كەلمەس سىز ئېيتقان
ئىزگۈ كۈيدەك ھەربىر جۈملىنى.
چۈنكى سەھەر شەبنىمى ئۆزرە
كۈلگەن نۇرغا ئوخشايسىز گۈلۈم !...

نېمىشقىدۇر سىزگە تىكىلىپ:
تارىخمۇ سىغماس ئۆتمۈشسىز
ۋە كەلگۈسۈم ئۈپۈقىدىكى
تەڭدىشى يوق نامسىز يۇلتۇزسىز !
دېگۈم كېلىدۇ...

خوتۇنۇم مۇنداق دەيدۇ

خوتۇنۇم مۇنداق دەيدۇ ماڭا:
بولسا بادامدوپپا كىيۋال،
قەلبىڭگىمۇ بۇگۈنكى كۈندە،
يارىشىملىق ساقال قويۇۋال،
تونۇۋالاي ئىزىقماي تۇندە.

خوتۇنۇم مۇنداق دەيدۇ ماڭا:
خۇشاللىق دەپ كۈلۈۋەرمىگىن،
قەھرىڭنىمۇ كۆرسەتكىن ھەتتا.
بىلىڭنى بەك پۈكۈۋەتمىگىن،
باللارغا بولسەن شوتا.

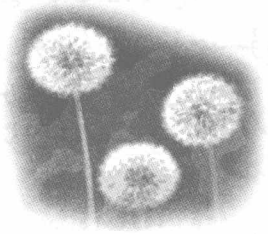
خوتۇنۇم مۇنداق دەيدۇ ماڭا:
سۆيۈندۈرگىن مېنى ئەڭ ئاۋۋال،
يۈرەك پىڑ - پىڑ كۆيسۇن - ئۆچمىسۇن.
بالا ئۈچۈن بولغىن سەن قۇياش،
نۇرلار دىلدا قالسۇن ئۆچمىسۇن.

خوتۇنۇم مۇنداق دەيدۇ ماڭا:
باق ھاياتقا ئۇيغۇر كۆزىدە،

نامرات بولۇپ چەكسەڭمۇ ئازاب.
ئۆزۈڭ تاپقىن نېسىۋەڭنىمۇ،
شۇ چاغ ئەلگە قالسەن ياراپ.

خوتۇنۇم مۇنداق دەيدۇ ماڭا:
تۇلكە ۋە شىر توسسىمۇ يولنى،
تېتىپ ياشا سەنمۇ تۈز بولۇپ.
ئورۇندۇقتىن ئايرىلساڭ ئايرىل،
سۆيۈنسۇن ئەل ساڭا قول قويۇپ.

خوتۇنۇم مۇنداق دەيدۇ ماڭا:
ئۆكۈنمىگىن ئىچمەي مەست بولۇپ،
ئۇچراپ قالسا زەررىچە توساق.
ئەقىل كىرەك ئىزدىسەڭ ئۇتۇق،
ئەركەك دېگەن سىنلار شۇنداق !

سەن سۆيۈملۈك، ئەمما هېيلىگەر

كۆڭۈلنى گۈھەر دەپ ئۆگەنگەن خۇيۇم،
بەك ياققان ئەسلىدە ساڭىلا پەقەت.
ئۇزاق يىل ئايرىلغان دوستىنى تاپقاندەك،
خۇشاللىق چېھرىڭنى قاپلىدى قەۋەت.

بىر يېپقا باغلانغان چېكىتلەردۇرمىز،
قوشۇلۇش بىر ئامەت ئايرىلىش ئازاب.
سەن شۇنداق شېرىن سۆز قىلغاندا مەنمۇ،
ياش تۆكتۈم كۆڭلۈم ھەم كەتتى بەك يايراپ.

سۆيگۈ ئوق ئاتقاندا كۆز بولدى ئەما،
كۆرمىدىم نېمە ھەق، نېمىلەر ناھەق.
نېسىگە ئايلاندى تەقدىر - پېشانەم،
بىر مېلىم ئىككىگە كۆپەيمىدى نەق.

كۆڭۈلچەك بولغىنىم قىلدى مېنى خار،
سۆيگۈدە يىقىلدىم ھالىمۇ خەتەر.
مەن سەندىن ۋاز كېچىپ كۈلمىدىم، تەنھا،
چۈنكى، سەن سۆيۈملۈك ئەمما هېيلىگەر.

شېئىر ئىزدەش ئېلانى

دەريالار توسماقلار ئالدىمنى مېنىڭ،
ئەي تاغلار ئوخلىماي بوشاتقىن يولنى !
كىم شائىر، شائىرغا بار قانداق تەسۋىر،
مەن شېئىر ئىزدەيمەن ئوزىتىپ قولنى.

ئورمانلار مۇگدەيدۇ نېچوك گۈگۈمدا،
ئۆكسۈيدۇ پىكرىسىز ئۇيغۇر نەزمىسى.
پادىچى بالىنىڭ كۆزىدە سەھەر،
خورازنىڭ ئۈنىدە ئۇنىڭ بەزمىسى.

مەھەللەم ھەزىلكەش، غەيۋەت دوكىنى،
بىلمەيمەن شېئىرنى بوۋاي بولغوچە.
يىغلايدۇ بالىلار شېئىر ئوچوۇنلا،
ئىشچانمەن پەقەتلا قورساق تويغوچە؟ ! ...

كۆرمسه ئەر دېگەن ئەردەك ئۆزىنى

نېمىلەر قالدىكىن ئېسىمدە دېسەم،
ئىسمىمدىن باشقىسى قاپتۇ ياتسىراپ.
نېمىشقا مۇڭلىنىپ تۆكىمەن كۆز ياش،
نېمىشقا روھىمۇ كەتتى قاغجىراپ.

غۇرۇرغا قىلسا كىم چاقچاقنى ھەدەپ،
ئاڭا مەن ھەجىيىپ يۈرگىنىم توۋا.
سۈنسا ياۋ دوست تارتىپ قەدەھنى ماڭا ،
ئىچتىما، ئەقلىمنى كېسىپتۇ ئوغا.

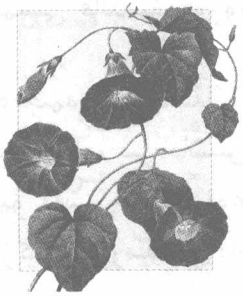
كۆز تىكىپ باقالماي ياريمغا تېخى،
مەردانە بولالماي قاپتىمەن پەسته.
غەپلەتنىڭ تۈنگە ئوتلارنى يېقىپ،
ماڭغانىنىڭ يولى گۈل، گويا كى كەشته.

غۇرۇرۇم ئۇرغۇدى قېنىمدا شۇ تاپ،
كۆزلىرىم نۇر ئىچره كۆردى ھەممىنى.
پەقەتلا ئادەمگه دۈشمەن شۇ دەيمەن،
كۆرمسه ئەر دېگەن ئەردەك ئۆزىنى.

قىشتىكى باھار يېزىلغان كىتاب...

قىش بىلەن قۇچاقلاشتىم ئۇرۇمچىدە،
ماۋارىپ ساربىيى،
ھالسىرىماقتا،
كىلەچەك بىلەن بۇگۈننى يۇدۇپ.
سوۋاللار قاپلىۋالدى قەلبىم ئاسمىنىنى،
قار لەپىلدىمەكتە چاچما شېئىرىدەك،
تارغىنە ياتاق، ماقالە قەغىزى.
كىتابسىز دۇنيا بەئەينى بىر شىرىدەك،
ھۆركىرىمەكتە ماڭا،
پېتىقلاپ ئەقلىمنى.
يانفون
شوپۇرلۇق كىنىشكىسى،
كىتاب چىقىرىش... مېنى،
بىر - بىرلەپ باستى تاغ بولۇپ...
ۋاقىت قېرىتتى مېنى،
مۇكچىيىپ باقتىم سوغۇق دۇنياغا.
پادىشاھنىڭ يېڭى كىيىمىنى توقۇۋاتقاندەك،
توقۇماقتىمىز بىر يېڭى ئازاب.
ئەمما، بىز يالغان ئەمەس، راستتىن
جۇشقۇن بىر روھنى نامايان قىلىپ،
تۇزدۇق دەرسلىك،

تەمى بار كىتاب،
بولساقمۇ ھاسراشتىن بەزدە بىتاب.
بىز، مانا مەنىۋى جەھەتتىن،
بولۇپ قالدۇق كېڭەيگەن دۇنيا.
شۇندىن بېرى،
ناتونۇشلارغمۇ قالدۇق ياراپ.

ئىشەنسەڭ بۇ دۇنيا نۇر بىلەن هايات

كەلگىنە گۈل بولساڭ، مەن ساڭا بۇلبۇل،
مۇڭدىشىپ ئالايلى خالساڭ بىر رەت.
مەيلى سەن كۆڭلۈمنى قىلالمساڭ خۇش،
رازىمەن، راست گەپىڭ بولسىلا پەقەت.

نېمىشقا سەن بىلەن كۆرۈشكەندىلا،
كۆرۈنەر بۇ دۇنيا ناتونۇش بولۇپ.
ئىلگىرى بۇلاقتەك بۇلدۇقلاپ ئاققان،
مېھرىنىڭ هەمىسى قالدىمۇ قۇرۇپ؟

تۇرمۇشتىن رەنجىمە، رەنجىسەڭ ئەگەر،
ئۆزۈڭنى تونۇپ باق، بىر باشتىن - ئاياغ.
ئايرىماق بەكمۇ تەس خاتا - توغرىنى،
كەچۈرگىن ئۆزگىنى يۈرسەڭمۇ ياياق.

قاناتسىز قۇش كەبى ئۇمىدسىز كۆزدە،
ياشىساڭ بۇ ياشاش پۈتۈنلەي مامات.
بۇ دۇنيا غەم بىلەن بويالغان ئەمەس،
ئىشەنسەڭ بۇ دۇنيا نۇر بىلەن هايات !

يۇرت كۆرگەندە...

يۇرت كۆرىمىز نەچچە يىلدا بىر قېتىم،
يېشىلمەيدۇ بىراق دىلدا تۇگۇنچەك.
ھەربىر يۇرتنىڭ بار ئادىتى ئۆزگىچە،
بۇنى دېسەم قاپاق تۇرمەك كېلىنچەك.
سوراپ قالدىڭ سويدى قويمۇ ياكى غاز،
دەيسەن بىزلەر گۆش تۇتقانتۇق لېگەنلەپ.
ھالى يوغان سەھرالقىنىڭ بېغىمۇ،
قۇرۇپ قاپتۇ بىز كەلگەننى بىلگەندەك.
غۇم ساقلىماڭ، يۇرت قوينىغا كىرىپلا،
بىر گېپىمنى ئېيتۇالاي، كېلىنچەك.
قاراڭ ئاۋۇ ياماق چاپان بوۋايغا،
غېمى يوقتەك چىرايى بىر گۈل - چېچەك.
ئويلاپ باقسام يوق ئۆگىيى ھەر جاينىڭ،
پاسىل بولسا كۆڭۈل داغدا قالىدۇ.
يۇرت كۆرگەندە بالا بولۇپ، كۈلۈپ كەل،
يۇرت قوينىغا سېنى ھەردەم ئالىدۇ.

دىئالوگ

چايان دەيدۇ:
ھېچكىم ھېچكىمنى چاقمايدۇ.
قويمىچى دەيدۇ:
ھېچكىم ھېچكىمنى قويمايدۇ.
شائىر دەيدۇ:
شېئىر بازاردا ئاقمايدۇ.
مەن دەيمەن:
تەقدىر ئادەمگە باقمايدۇ،
بىراق،
ھەركىم ئۆز ماھىيىتىنى،
گۈزەل شەكىلدە ساقلايدۇ!

ئەيب ئەمەس ياش تۆكسە بەزدە ئەر

ئەر يىغلسا نومۇس دەپ ئادەتلەنگەن،
يىگىتلىكنى ئۇلۇغلاپ ئۇيغۇر دېگەن.
قانچە مۇشكۈل باسسىمۇ يەلكسىنى،
ۋايجان دېمەي ياردەم دەپ كۈلەلىگەن.
قىسمەت ۋەجى قۇندۇز چاچ ئاقارسىمۇ،
ئۈمىدلەرنى ھەسرەتتە يەكلىمىگەن.
مەيلى قانچە ئازابلىق بولسا تەقدىر،
مەيدە كېرىپ ئەل قاتار يۈرەلىگەن.
ئەيب ئەمەس ياش تۆكسە بەزدە ئەر،
ئازار يېتىپ سۆيۈشتىن سۆيۈلۈش يوق.
شۇنداق ھايات ماتەمدۇر چۈنكى ئەرگە،
كۆنگەن ياشاپ ئەر دېگەن كۆڭلى بەك توق.
ئەيب ئەمەس ياش تۆكسە بەزدە ئەر،
پۇشايمانغا دۇچ كېلىپ پەقەت بىر رەت.
بۇ بىر يۈكسەك ئەقىدە ئۇرغۇپ تۇرغان،
تۈيۈلىدۇ قەترە كىر ئاڭا لەنەت.
ئەيب ئەمەس ياش تۆكسە بەزدە ئەر،
قىلماي ئەمەل گېپىگە بۇندا شۇ تاپ.
ۋاقىت شۇنداق ئايرىيدۇ ئىشەنسەڭ گەر،
كىملەر ناباب ھەم كىملەر قالدى ياراپ.

ھېچكىم بىلمەيدۇ قىز بالىنىڭ يۇرتىنى

كېتىپ قالدىم تەقدىر دەپ يىراقلارغا توي تارتىپ،
قىز بالىنىڭ يۇرتىنى ھېچكىم ئېنىق بىلمەيدۇ.
كۆنۈپ قالدىم دەيمەنۇ، نەدە ئاسان كۆنگەن بار.
ئايرىلىشنىڭ پىغانى مېنى ھەردەم قىينايدۇ.

تېلېفونلارمۇ بىردەملىك سېغىنىشقا خاتىمە،
تەستە كېلۈر ئۈچۈرى يىغلاپ يازغان خەتلەرنىڭ.
ياغدۇرىدۇ غېرىبلىق جىمجىت ئۆينىڭ تۆت تېمى،
سېغىنىشى يۇرتىنى مەنىدەكمىدۇ خەقلەرنىڭ.

دېرىزىگە گۈل چەكتى يانۇار بۇندا بەك بەلەن،
قاراپ باقسام بەئەينى مەھەللەمنىڭ سۈرىتى.
«سالغا تېشى» دېمەكلىك شۇمكىنتاڭ بىلمىدىم،
قىز بالىنىڭ نەدىدۇ كۆرەر بەخت ـ دۆلتى.

ھېيت ـ بايرامدا سېغىنىش چىقار يەنە ئەۋجىگە،
ئۇچۇم بولغان، ئۇۋامغا ئۇچۇپ بارغۇم كېلىدۇ.
يىرىم قىلار كۆڭلۈمنى تۇنىدە كۆرگەن چۈشلىرىم،
بارالسام دەستە گۈل تۈتۈپ بارغۇم كېلىدۇ.

باسالمايدۇ قىزىق مەش سېغىنىشنى قىشتىكى،
بايرامالاردا سەپەرگە يەڭگۈشلەيمەن ئەڭلىمنى.

ئوخشاپ كېتەر باهار، ياز رۇخسارىغا ئانامنىڭ،
قوشنىلىرىم بەزلەيدۇ مېنىڭ غېرىب كۆڭلۈمنى.

يىراقلارغا كەتكەنلەر خۇددى مەندەك توي تارتىپ،
پىراقىدا يۇرتىنىڭ يۈرەمدىكىن بىلمىدىم.
كىرىپ قالسا چۈشىگە باللىقى، ياشلىقى،
مەندەك ھۇڭلۇق خىياللار سۈرەمدىكىن بىلمىدىم.

سۆيگۈسىز باغلارنى قۇچاقلاپتىمەن

سۈكۈتكە ھۆكۈمران شۇ سوغۇق ھۇجرا،
بېرەلمەس قەلبىمگە ئەسلا تەسەللى.
ئىخلاسىمەن دىلىمغۇ، شۇنچىلىك سۇنۇق.
توزىدى بىمەزگىل ئارزۇيۇم گۈلى.

مۇھەببەت، نېمىدەپ ئاتاي مەن سېنى،
قويغىنىڭ راست مېنى كۆندە ئازابقا.
كۆپ بولدى ئىشىنىپ يوقاتقانلىرىم،
ئۇمىدسىز باقىمەن شۇڭا ھاياتقا.

تەقدىرنىڭ چاقچىقى كۆپ ئىكەن ئەجەب،
ھالىمنى سورىما يەنە دەردىتىمەن.
ئاھ نېتەي، قىزىلگۈل ئاشقى تۇرۇپ،
سۆيگۈسىز باغلارنى قۇچاقلاپتىمەن.

كاچاتلا ئەقىدەم، كاچاتلا مېنى،
ئۆزۈمگە كېلەيمەن ئاشۇ تەستەكتە.
شادلىقتىن گەرچە مەن يىراق تۇرسامۇ،
يەم بولغۇم يوق مېنىڭ يەنە ھەسرەتكە.

كۆز يېشىم ھەممىنى تەقدىرگە دۆڭگەي،
يېنىكلەپ قالارمەن شۇنىڭدا بەلكىم.
ئۇنتۇلدۇر ھەي، كۈنلەر ئازابلىرىمنى،
باھارنى چۈشەيمەن ئايازدا غەمكىن.

ياشلىق ھەققىدە

باشلانمىقى قىيىن ھەر ئىشنىڭ،
قەدەملىرىڭ ئاچار يېڭى يول.
پۇشايمانغا قالدۇرماس ھەرگىز،
مەزمۇت قويغان ياشلىقتىكى ئۇل.

ئىرادەڭنى سىنايدۇ مۇشكۇل،
ھەر قەدەمدە ئالدىڭنى توسۇپ.
ئىچەلمەيسەن بىرەر ئوچۇم سۇ،
كۆل تۇڭدە تۇرساڭمۇ ئۇسساپ.

ئاساۋۇ ئاتتەك شاشتۇر بۇ ياشلىق،
چېپىپ كېتەر قويساڭ مەيلىگە.
داغدا قويار ئاخىرى بىر كۈن،
باشلاپ قويۇپ سېنى سەيلىگە.

ئارزۇ كۆپتۇر ياشلىق دېگەندە،
چېچەك ئاچار تىرىشقانلىرى.
ئۇنتۇلدۇ مەنسىز چۈشتەك،
بەڭۇاشلىقتىن بولمىساڭ نېرى.

سالام ساڭا پېشقەدەملەر

دىلىم يايراپ ئۆز - ئۆزۈمنى تۇتالمايمەن،
يېڭى يىلدا يېڭى سالام قەدىردانلار.
جۇڭغاردىكى بارخانلارنى گۈلزار قىلىپ،
قىرانلىقنى تەقدىم ئەتكەن ياشانغانلار.

نەزەر سالسام قاراماينىڭ گۈل ھۆسنىگە،
نۇر چاقنايدۇ پېشقەدەملەر ئىزلىرىدىن.
ئۈمىد بىلەن روناق تاپقان جەزىرىلەر،
كۈلدى مانا ئىشچان ئوغۇل - قىزلىرىدىن.

ئۆتتى تالاي ئاپتاپ، سوغۇق، جۇت - بورانلار،
پېشقەدەملەر جەڭ ئالدىدا ئۆكۈنمىدى.
قىزىلتاغدا گەمىلەردە ياتقان بىلەن،
كەلگۈسىنى نىشان قىلدى، چېكىنمىدى.

يەشتى ئاخىر تىلسىماتنىڭ سىرلىرىنى،
مىسلى پەرھات جۇرئىتىدە سەردار بولۇپ.
بىر چاغلاردا يىرتقۇچ ھۇۋلاپ پىتىرغان جاي،
شەھەر بولدى باغرى ئۇنىڭ گۈلگە تولۇپ.

ئاپىرىدە بولدۇم ئوتلۇق بۇ زېمىندا،
باغاش ئەتتىم ماي بۇلاقلىق دىيارىمنى.

بوۋام ئوخشاش جان تەسەددۇق يۇرتۇم ساڭا،
ئۆزگەرتەلمەس شۇم خيالالر قارارىمنى.

ئىز ئىگسسن ئىزدىمەكتە تۇيغۇن كۆڭلۇم،
گاھلىرىنى كۆردۇم، لېكىن گاھلىرى يوق.
مەرھۇم بوۋا، ھايات بوۋا، مىليون بوۋا،
راست سىلەرسىز بۇگۈنكىدەك «پاھ»لىرى يوق.

* *

سۆيگۈمزنى گۈلدەستە قىپ تۇتاي ساڭا،
يېڭى يىلدا يېڭى سالام قەدىردانلار.
بىزگە جۇرئەت، بىزگە ئەقىل، بەخت بەرگەن،
رەھمەت ساڭا نېپتچى بوپ ياشانغانلار !

سەن ئامىتىم، سەن مېنىڭ بەختىم

ئالەمشۇمۇل ئېقىن ـ دەريا مۇجەسسەمدۇر،
«بالام» دېگەن شېرىن ـ شەربەت سۆزلىرىڭدە.
ياش ئەگىتمە جېنىم ئانا سۆيۈپ قويايي،
مېھرى چېچىپ كۈلۈپ تۇرغان كۆزلىرىڭگە.

سەنمۇ بىر چاغ نازاكەتلىك بىر قىز ئىدىڭ،
پاك تەر تۆكۈپ ئۆز ئىشىڭدا هارمايدىغان.
مەيدەڭدە گۈل، نەمۇنچى، تۆھپىكار بوپ،
مۇشكۈللەردە سەپتىن چۈشۈپ قالمايدىغان.

يېرىم ئەسىر مۇقەددەم بۇ نېپتلىكتە،
«ئىشچى» بولۇپ زور قوشۇنغا قېتىلغانتىڭ.
جۇڭغار ياكى تارىمدىكى قاياناق جەڭگە،
شەرەپ بىلەن پەرۋانىدەك ئېتىلغانتىڭ.

تالاي تاغۇداۋانلاردىن ئاشتىڭ، لېكىن ــ
بۇگۈن مانا كېسەل سېنى چىرماپ ئالدى.
هېچ شىپالىق تاپالمىدىڭ، مەن نائىلاج،
يۈرىكىمدە جاراهەت ـ داغ، هەسرەت قالدى.

«ئاھ» يېمىگىن ماغدۇرۇمدىن قالدىمغۇ، دەپ،
قامىتىم سەن، ئامىتىم سەن جېنىم ئانا.

گۈزەللىكنىڭ قەسرىدە چاقناپ تۇرغان،
ئەبەدىيلىك تاجۇتەختىم، بەختىم ئانا.

دىلغا ئارام شۇنچە ئىللىق تىنىقلىرىڭ،
ماڭا ئارتۇق مىسلى جەننەت ھاۋاسىدىن.
بىر كۈلكەڭنىڭ خاسىيىتى ھامان ئۈستۈن،
بۇ كۆڭلۈمگە تۈمەن لوقمان داۋاسىدىن.

قىزىم دېسەڭ، قىزىڭ بولاي ــ ئامەت ماڭا،
يۈيۈپ تاراپ قويماي يىپەك چاچلىرىڭنى.
گۈزەل كۆكلەم جۇلاسىغا پۈركەندۈرۈپ،
ياشارتماي مەن سېنىڭ كۆڭۈل باغلىرىڭنى.

بۇ ئالەمدە پەقەت سەنلا بىر پەرىشتەم،
كىر قوندۇرماي ئۇۋۇلاپ قويماي بويلىرىڭنى.
بەرگىن ئانا! مىڭ يېنىشلاپ سۆيۈپ قويماي،
ئەركىلىتىپ مېنى باققان قوللىرىڭنى...

غەزەللەر

كەلسە باشىڭغا ئەلەملەر يىغلىماي كۈلگەن يامان،
نۇر - ھارارەتسىز چىراغدەك كۆل بولۇپ كۆيگەن يامان.
لەۋزىدە تۇرماي يېپىشسا، قاچقۇلۇق ئۇندىن يىراق،
بولسىمۇ قېشى قىياقتەك، مۇز قاپاق تۇرگەن يامان.
نازلىنىپ ئالدىڭدا گويا يۆگىمەچتەك چىرمىشار،
ئۆرگىلىپ دەسسەر يۇزۇڭگە، سېنى يەر كۆرگەن يامان.
باردا ئىلكىڭدە پۇل - مال، ئەگىشەر سايەك بولۇپ،
بىر دەقىق تۇرماس يېنىڭدا مالنى دەپ سۆيگەن يامان.
بىرى دەر، سۆيدۈم سېنى، ئاھ، بىرى دەر، كۆيدۈم ساڭا،
بارى يالغان، بىرىلا راست ـــ ھەممىدىن كۆنگەن يامان.

* *

سۆيمە نامەردلەرنى ھەرگىز، ئۇ سېنى تاشلاپ قاچار،
تۇتمىغىن تۇزكورنى دوست، يارىڭنى ئۇ باشلاپ قاچار.
بىر سوئال قويساك دۇدۇقلاپ، تىلىنى چاينىاپ ئۇزاق،
بىرىگە بەرمەي جاۋاب نەق، باشىنى قاشلاپ قاچار.
سۇ ئىچەر كۆڭۈل كۆڭۈلدىن، بىر تىيىن لاپ سۆز دېگەن،
سالمىساك ئەقلىڭگە شال - تۇغ، روھنى تەن ئاشلاپ قاچار.
بىر سۆيۈپ ھەسرەتتە قالغان ئېيتىلۇر ئەقلىدە كەم،
بولمىسا چىن سۆيگۈ دىلدا، ھەر كۆڭۈل شاخلاپ قاچار.

* *

دائىما ھەسرەت چېكىپ يۈرگەنلىرىڭدىن ئۆرگىلەي،
روھ ـ دىلىڭنى ئاچ قويۇپ كۆلگەنلىرىڭدىن ئۆرگىلەي.
گاھىدا قوش، گاھى سۆرەم سۆرىسەڭمۇ مۆرىمەي،
ھەممىگە باش لىڭشىتىپ كۆنگەنلىرىڭدىن ئۆرگىلەي.
قويسا قۇيرۇق ئورنىغا، كۆركەم ـ لىغلداق ئۆپكىنى،
ئەتىدىن بولغان بىزار ـــ شۆلگەيلىرىڭدىن ئۆرگىلەي،
ئوك قولۇڭدىن سول قولۇڭغا يۇقمىسا تىرناقچە نەپ،
«مەن سېخىي» دەپ مىك خىيال سۈرگەنلىرىڭدىن ئۆرگىلەي.
تەگسە يات قول نانلىرىڭغا، چۆچۈمەستىن بەھۇزۇر،
ئۇخلىماي كۈندۈزدە «چۇش» كۆرگەنلىرىڭدىن ئۆرگىلەي.

* *

بىر ساڭا كۆيدۈم دېگەنلەر راستمىدۇ، يالغانمىدۇ؟
ياكى بىر ئاشىق ۋاقىتلىق ئەقلىدىن ئازغانمىدۇ؟
سۇ ئىچىپ تەشنالىقى قانغان قۇدۇقنى ياد ئېتىپ،
قاغجىراق ھەربىر كۆڭۈلگە بىر قۇدۇق قازغانمىدۇ؟
قونسا بۇلبۇل شاخ ئارا ھەم كۈي توقۇپ سايراي دېسە،
قوغلىغان شۇ كۈيچىنى ئاھ، گۈلمىدۇ، ئازغانمىدۇ؟
بەزىدە تاشنى تېشەر تىغ، بەزى ئۆتمەس لايغمۇ،
نە ئۈنى تاۋلاپ چىقارغان روھمىدۇ، بازغانمىدۇ؟

ئۆتتى نى ـ نى ساختا «پەرھات» ھەمدە «شېرىن»لەر توپى،
ئۇشبۇ مەزمۇندا نەۋائىي «خەمسە»لەر يازغانمىدۇ؟

* *

ئۆزىنىڭ نەپسىنى قامداپ سېنى تاشلاپ قاچارلار كۆپ،
قۇرۇپ شېرىن ـ سۇخەن سۆھبەت پۇلۇڭغا قاش ئاتارلار كۆپ.
ئۆزى ئۆز جۇپتىگە خائىن تۇرۇپ ھېچبىر قىزارماستىن،
ۋاپا ھەققىدە ئەزۋەيلەپ قەدەمدە گەپ ساتارلار كۆپ.
تىلى باشقا، دىلى باشقا كۇلەر ئالدىڭدا غىلجىڭلاپ،
قۇرۇپ يولۇڭغا مىڭ قاپقان سېنى قەستلەپ ياتارلار كۆپ.
باياشات، ئۆم ـ ئىناقلىقنىڭ مېۋىسى تەگسە ئاغزىڭغا،
ھەسەتتىن ئۆرتىنىپ قەلبى ئىشىڭغا قۇم چاچارلار كۆپ.
مېلىڭغا يا پۇلۇڭغا دوست، سېنى دوست دەپ ئۇچۇرغانلار
تۇزۇڭنى يەپ ھېيىقماستىن تاۋاقنى ھەم چاقارلار كۆپ.
ھايات قىسمەتلىرى سىرلىق، ئۆكۇنمە ھېچ بولساق قىلچە،
ئەمەس بۇ يولدا سەن تەنھا جېنىڭغا جان قاتارلار كۆپ.

* *

كۆڭۈلنىڭ كەينىدىن قوغلاپ، غۇرۇر، بەختىڭنى خار ئەتمە،
سۆيەر سېنى ھالال جۇپتۇڭ، ھارامنى دىلخۇمار ئەتمە.
ئۆزۇڭنىڭ ئۆز بېغىڭ تۇرسا، تىكەن ـ چاتقالغا كۆز تاشلاپ
بۇزۇلسا رەڭگى ـ رۇخسارىڭ قاچار نامەردنى يار ئەتمە.

يولۇڭغا تەلمۇرۈپ دائىم تۇرار غەمكىن يۈرەك پارەڭ
بۇ ئالەمدە ئۇنى زىنھار مېھرىگە ئىنتىزار ئەتمە.
چىقىۋەرمەس شامال ئوڭدىن، قۇرۇق قامغاق كەبى لەيلەپ،
بىھۇدە ئەرزىمەسلەرگە گۈلۈڭنى خارۇزار ئەتمە.
كېتەر تاشلاپ يېرىم يولدا تونۇشقان بىئىشەنچ ھەمراھ
سېنى قوغدار قەدىناسلىڭ تۇمار بوپ، تىلتۇمار ئەتمە.
يۈگەنسىز ئات كەبى چاپچىپ ياماناڭلىقتىن نىشان ئالساڭ،
ئىزادىن ئۆلگىلى شۇ چاغ ئىشتانىبېغىڭنى دار ئەتمە.
بېشارەتلەرگە زەن سالغىن، كۆيۈنگەچ ھەم، بوساق دەرلەر —
كۈپايە بىر ئۆمۈر بىر گۈل، ئوشۇقچە لالىزار ئەتمە.

* *

61

سەن ئۆزۈڭنى ئۈز بىلىپ ماختانما كۆپىنىڭ ئالدىدا،
ماختىسۇن ئەل ئۈزلۇقۇڭنى ئارتۇقچە گەپىنىڭ ئالدىدا.
ئۈز چىرايىڭ بىر تېيىن، قەلبىڭدە ئۈزلۇق بولمىسا،
تىك تۇرۇپ باقتىڭمۇ بىر، بارماقچە نەپىنىڭ ئالدىدا؟
ئۇنتۇلۇپ كەتتى تالاي ھۆسنى ئۈز ـ نازۇك بەدەن.
يادلىنار خوپ «نۇزۇگۈم»لار ماڭغاچقا سەپىنىڭ ئالدىدا.
ئىشقۇازلىق خورىغا كەتتىڭ نېمانچە ماسلىشىپ؟
ئۆلگىنىڭ شۇ ئابرۇيۇڭ تۆكۈلسە خەقنىڭ ئالدىدا.
بۇ ھاياتتا بىرلا نام، تاللاش ئۆزۈڭنىڭ خاھىشى
باشنى ئەگمەي بەر جاۋاب ھەر چاغدا ھەقنىڭ ئالدىدا !

* *

رەقىبتەك زىتلىشىپ يۈردۈڭ ماڭا تاتلىق گەپىڭ يوقمۇ؟
ئاغرىنغان دىلنى ئەملەشكە بىرەر چارە - ئەپىڭ يوقمۇ؟
بىراقلا ئۆرۈدۈڭمۇ يۈز سېنىڭدىن ھېچ خەۋەرسىز مەن،
مېنىڭدىن ئاغرىنىپ يازغان بىرەر مەكتۇپ - خېتىڭ يوقمۇ؟
چۈشۈمدە نەچچە رەت جۆيلۈپ سۆيۈپ ئىسمىڭنى يادلايمەن.
مۇھەببەت تومۇرى ئىچرە بىرەر غەل - پال بېتىڭ يوقمۇ؟
ئەۋەتسەم پاك يۈرىكىمنى تالاي رەت ئەلچى قىپ يوللاپ،
كېلىشكە چىقمىدى ۋاقتىڭ، مەنەرگە يار ئېتىڭ يوقمۇ؟
بېغىڭدىن ئۈزمىدىم بىر تال مېۋەڭنى تا بۈگۈنگىچە
شۇمۇپ يۈرسەممۇ مەيلىتى گۈلۈم قاتتىق قېقىڭ يوقمۇ؟
يۈرەكتە قالمىدى تاقەت، بېغىڭغا گەر بۆسۈپ كىرسەم
پۈتۈن ئۆمرۈم بەدىلىگە بىرەر ئالما «بېقىڭ» يوقمۇ؟

نېفتچى ناخشىسى

1

مەن ـــ نېفتچى
بارماقلىرىمدىن چىقار بۇلدۇقلاپ
قاپقارا نېفت !
باق ئەنە،
قارا ئالتۇننىڭ فونتانلىشىغا...
باق ئەنە،
تۇرۇبىلار قان تومۇر گويا...
رىشتە بولۇپ ئاسفالت يوللار
سوزۇلۇپ ياتىدۇ يىراق ـ يىراقتا.
ئۇنىڭ خاسىيىتىدىن
ئايلىنىدۇ ئۆكسۈمەي چاقلار.
پەرۋاز قىلار كۆكتە تۆمۈر قۇش
پىسەنت قىلماي نى ئېگىز تاغقا.
ھەتتا
خلۇەت سەھرادىكى جاپاكەش ئانا
دۇشەنبە بازاردا تۆت تۇخۇم سېتىپ،
پۇلغا بىر شىشە كىرسن ياغ ئېلىپ
قۇيۇپ ئايۇاندىكى قارا چىراغقا،
ئېرىشىدۇ كەچتە يورۇقتا...

2

مەن نېپتچى، نېپتلىك بىلەن
تەقدىرىم باغلانغان ئەلمساقتىنلا.
ئىشەنمىسەڭ سۆزۈمگە ئەگەر،
چاچلىرىمغا، كۆزۈمگە قارا.
غەلىتە ئادەممەن، نېپت پۇرايمەن،
مۇھەببىتىم، چۈشۈم، خىيالىم
يالتىرايدۇ نېپت رەڭگىدە،
مانا شۇنداق مۆجىزە دېگەن.

ھەر سەھەر
سېلىم بوۋىنىڭ روھى چاقىرىپ،
يۇلغۇنلارنىڭ روھى چاقىرىپ،
بورانلارنىڭ روھى چاقىرىپ،
ئويغىتىدۇ ئۇيقۇدىن مېنى.
بايا‌ۋانغا، ئالدىنقى سەپكە،
كەلگۈسگە، گۈزەل ئەتىگە
قاراپ چاپىمەن، ئەسلىي مەن ھارماس
سانائەتنىڭ قارا تۈلپىرى !

3

نېپتلىك، نېپتچى ھەممىسى بىر گەپ،
ئارتۇقچە بۇ ھەقتە يۇرۇشمۇ تەگەپ.

ئۇ سەبىيلەرنىڭ بەخت بۆشۈكى،
لەززەت قىيامغا تولۇپ تەۋرەنگەن.
ئۇ غالىبلارنىڭ شەرەپ مۇنبىرى،
گۈللەرگە پۈركىنىپ ۋايغا يەتكەن.
ئۇ شىرمەتلەرنىڭ ئىقبال مەنزىلى،
ئۇپۇق سىزىقىغا تۇتىشىپ كەتكەن.
ئۇ بۆشۈك، ئۇ مۇنبەر، ئۇ مەنزىل،
كۆڭۈل دولقۇنلار، چاقنار ھەم ئەقىل !

تىرىكلىكىمدە باقىدۇ مېنى،
ئۆلسەم باغرىغا ئالىدۇ مېنى
بۇ زېمىن
نەقەدەر مېھرىبان، نەقەدەر ئۇلۇغ،
قەلبىمدە مۇقەددەس لەپىلدىگەن تۇغ !...
بولدى بەس !
ئۇنى كۆيلەشكە ماغدۇرۇم يەتمەس،
بەلكى مىڭ رەت كۆيلەشتىن كۆرە
ئۇنىڭ قايغۇسى، خۇشاللىقىغا
ھەمدەم بولۇپ ئۆتەي بىر نەپەس !...

ياز، سېغىنىش

ياتتىم، تېنىمدىن سىيرىلىپ چۈشتى
كۆندۈزنىڭ يۈكى.

چوقۇم شۇنداق سېلىنمىسا بولمايدىغاندەك
تۆت چاسا قىلىپ سېلىنغان ياتاق.

لىق چىڭدالغان قاراڭغۇلۇقنىڭ
ئاستىدىكى قايناق سۇ ئارا
يالغۇز، جىمجىت
يوق بىراۋ بىلەن سىرداشتىم ئۇزاق.
نېمە دېيىشكىنىمىز ئەبەدىيلىك سىر،
ئېچىلماس غۇنچە
چېچىپ تۇرار لېكىن خۇش پۇراق...

جاھان تامام كەتكەن ئۇيقۇغا،
پەقەت سەنلا چۈشۈمدە ئويغاق.

گۈلزارلىقتا چۈشكەن سۈرىتىڭ

گۈلزارلىقتا چۈشكەن سۈرىتىڭ
دەسلەپتىلا قىلغان مېنى لال.
تۇندە ئازغان كارۋانغا بىرىدىن
كۆرسەتكەندەك تولۇن ئاي جامال.

قوي كۆزلىرىڭ شۇنچە مۇلايىم،
كىرپىكلىرىڭ بەرگى قىياقتەك.
يوقاتقانچە ئەقلۇھوشۇمنى،
تۇرۇپ قالدىم قاتقان تاياقتەك.

ئوماققىنا ئويماق ئېغزىڭ
ئېچىلمىغان بىر كەۋسەر بۇلاق.
قارىغانچە تۇمشۇقۇمدا جان،
تېپىرلايمەن يۇرىكىم چاقماق.

ئەتلەس كۆڭلەك كىيگەن قامىتىڭ
تاۋلىناتتى گۈلخانغا ئوخشاپ.
خجىللىقتىن بارچە گۈللەرنىڭ
كەتكەن ئىدى بېشى ساڭگىلاپ.

تەبەسسۇمۇڭ تاتلىق نەقەدەر،
سۇس، خىيالەن تۇيغۇ ئىلكىدە.

دىمىغمدا ئىپارنىڭ ھىدى،
مىڭ يىلغا تەڭ شېرىن دەقىقە.

سەنچە بولماس ھەرقانچە بولسا
چۆچەكتىكى ئاھۇپەرىزات.
تۇيماس ئىدىڭ كېپىنەك بولۇپ
قاققىنىمنى بېشىڭدا قانات.

گۈلزارلىقتا چۈشكەن سۈرىتىڭ،
بولدى ھەمراھ ماڭا كۈنۈتۈن.
پىچىرلايمەن ئۈنسىز، ئۈمىدسىز،
يۈرىكىمنى قىلساڭچۇ پۈتۈن!

قەلبىمدە بىر ئوت بار يانغىنى يانغان

قەلبىمدە بىر ئوت بار يانغىنى يانغان،
پەرۋاسىز يۈرگىنىم نىقابتۇر يالغان.
كۆيمەسكە مۇمكىنمۇ گۈلخاندەك يېنىپ،
كۆز نۇرۇڭ يۈرەككە چوغدەك قادالغان.

ۋۇجۇدۇم تىترەيدۇ توختاۋسىز ھەردەم،
ئېسىمگە كەلسىلا ئاشۇ دەقىقە.
كۆزۈڭنى تىككەنمۇ ئوتلۇق كۆزۈمگە،
مۇھەببەت پىرىدىن تىلەپ سەدىقە.

سۆيۈشنى ئۆگەتتىم، سۆيۈلۈپ ھەردەم،
زۆھرەدەك ئەقىدە ئورنىغان دىلدىن.
تاھىردەك دەريادا ئاقماقچى بولدۇڭ،
ئۆتەلمەي ۋەدىلەر بېرىشكەن قىردىن.

چىن ۋە پاك سۆيگۈمنى ئاتاپ ئامرىقىم،
ئەقىدەم چېھرىدە يانايمۇ پارلاپ؟
پىغانلىق كۈنلەرگە بېرىپ خاتىمە،
ئەسلىمە باغرىدا قالايمۇ زارلاپ...

باھارنى باغاشلاپ كەلگەچكە نوروز

ئويغاندى زېمىنمۇ غەپلەت ئۇيقۇدىن،
ھارارەت ئۆرلىدى ئۇنىڭ تەپتىدىن.
شادلاندى دىللارمۇ شېرىن نەپسىدىن،
باھارنى باغاشلاپ كەلگەچكە نوروز.

ئانا يۇرت، دىيارىم جەننەتتۇر گويا،
قويندا ياڭرىدى نەغمەيۇناۋا.
قىزىدى مەشرەپلەر، قىزىدى ساما،
باھارنى باغاشلاپ كەلگەچكە نوروز.

دالىلار پۈركەندى رەڭگارەڭ گۈلگە،
ۋۇجۇدلار سۆيگۈدىن كەلدى لەرزىگە،
كۆزلەردىن تۆكۈلەر شادىمان كۆلكە،
باھارنى باغاشلاپ كەلگەچكە نوروز.

دولقۇنلار ياسىدى ئاپئاق قار سۈيى،
ئېيتىپمۇ تۇگمەس دوستلۇقنىڭ كۈيى،
يېگىت ھەم قىزلارنىڭ باشلاندى تويى،
باھارنى باغاشلاپ كەلگەچكە نوروز.

ياڭرىدى ناخشىلار ئېتىز بېشىدا،
سايرىدى بۇلبۇللار گۈللەر شېخىدا،

قىز - جۇۋان تۇتۇندى نورۇز ئېشىغا،
باھارنى باغاشلاپ كەلگەچكە نورۇز.

دىللاردا ئارمانلار ئويغاتقان نورۇز،
كۆزلەرنى سۆيگۈدىن ئويناتقان نورۇز،
ھىجراننى يۇرەكتىن قوغلاتقان نورۇز،
ئالەمگە مۇھەببەت تاراتقان نورۇز.

سوئاللارغا كۆمۈلدۈم

سوئاللارغا كۆمۈلدۈم بۈگۈن،
يۈزلەرچە، ياق، نەچچە مىڭلىغان.
قەپسىگە پاتماي چاك بولۇپ،
نېمىدۇر ئۇ مۇڭلۇق ئىڭرىغان؟

قەلبىمدىكى ئىشقى ھەۋەسمۇ،
ساپ ئەقىدەم شۇنچىلىك پەسمۇ،
ماڭا تەككەن ئۇششۇكمۇ، قەستمۇ،
سۆيۈش دېگەن بۇنچىلىك تەسمۇ؟ !

كۆمۈلگىنىم كۆمۈلگەن يەنە،
جاۋابى يوق قىرتاق سوئالغا.
ساپ سۆيگۈمنى قىلغاچقا ئاتا،
راۋامدى قالسام ئۇۋالغا؟

سېنىڭدىن مەن كۈتمەن نېمە
نېسىۋەڭگە سوزدۇممۇ يا قول؟
شۆھرىتىڭدىن مەنمۇ شادلىنىپ
تىلىگەنتىم مەڭگۈگە ئاق يول.

سوئاللاردا ئىڭراپ ياتمەن،
چوڭقۇر - چوڭقۇر ئويغا پاتمەن.
مەن كىم، زادى قانداق ئىنسانمەن،
ئەمدى قايسى سەپكە قايتىمەن؟

تۇنجى سۆيگۈ

ئاسمان گۈمبىزى ھال رەڭگە كىرىپ،
تاڭ شەپقى چوققىنى سۆيدى.
تۇنجى سۆيگۈسىنى ئاتاپ ئۇنىڭغا،
يەنە نېمىشقا زېمىنغا كۆيدى؟

ئاشۇ چوققىلار بەرگەچكە مەدەت،
كۈندە يېپىيېڭى پارلىدى قۇياش.
مۇزلار ئېرىدى، زېمىن كۆكەردى،
بۇلۇت كۈنداشتا تۆكسىمۇ كۆز ياش.

سۆيگۈنىڭ تۇنجى ھەم ئاخىرقىسى،
سۆيۈش ـ سۆيۈلۈش بولاركەن ئەبەد.
ئەي، سىرلىق چوققا ساڭا تەئەللۇق،
تۇنجى سۆيۈشلەر ئۇنتۇلماس پەقەت.

يامغۇر...

ئېھ، يامغۇر ياغسەن، ياغسەن تىنماي،
چېكسەن تاراسلاپ دېرىزەمنى ھەم.
ھاياتنىڭ خۇشلۇقى ھەتتا قايغۇسى،
پەقەت ساڭىلا، ساڭا مۇجەسسەم.

ئېسىمدە ئاشۇ چاغ ــ يامغۇرلۇق كېچە،
بەختكە چۆمۈلدۇق يار بىلەن بىرەدەم.
كۆزلەر خۇمارلىق، لەۋلەردە كۈلكە،
يامغۇر سۈيىدە يۇيۇلغان پاك تەن.

ئېسىمدە ئاشۇ يامغۇرلۇق كېچە،
«خوش» دېمەستىنلا ئۈزاپ كەتكىنىڭ.
رەنجىدىم بۇلۇتقا، يامغۇرغىمۇ ھەم،
ھىجران سۈيىمۇ بىزگە سەپكىنىڭ !

ئاتەش يۈرەكنى قاپلىدى مۇزلار،
سەبىي سۆيگۈمنى باستىمۇ تۇمان؟
قەلبىمدە يانغان ئۈمىد شامىمنى،
ئېلىپ كەتتىمۇ قۇتۇرغان بوران؟

ياغسەن يامغۇر، ياغسەن تىنماي،
ئېسىمگە سېلىپ ئاشۇ كېچىنى !
ئېيتقىنە سەندە نېمە خىسلەت بار،
يۈيغانمۇ لەيلى سۇمبۇل چېچىنى؟ !

ۋاقىت ھەققىدە

پاناھ تىلەپ قاي بىر ئۆلاردىن،
گادايلاردەك تەلمۈرمەي ئاڭا.
ئېتىقادىم ـ ئىشتىياقىمنى،
ئالتۇن ۋاقىت باغلىدىم ساڭا.

سەنمۇ ماڭا بېقىپ قۇياشتەك،
ۋۇجۇدۇمنى نۇردا سۇغاردىڭ.
تىلىكىمنى ـ ئارمانلىرىمنى،
دەقىقىگە قوشۇپ يۇغاردىڭ.

ھەر دەقىقەڭ ماڭا ببباھا،
تەڭدىشى يوق بەرنا كۆرۈندى.
چىڭ ئەگەشكەچ بەرناغا دۇنيا ـــ
ئۇ چىرايلىق رەنا كۆرۈندى.

ئارام ئېلىپ ماموق ياستۇقۇم،
تۇرار ئەنە تۇرغان جايىدا.
ـــ ھاردۇق ئېلىپ ياتامسىز بىردەم؟ ـــ
دەپ سورايدۇ خوتۇن گاھىدا.

— ياق، بولدىلا، كەلمەيدۇ ئۇيقۇم، —
دەپلا يەنە ئىشلەپ كېتىمەن.
ئېيتقىنە ئەي جانانىم ۋاقىت،
سەندىن كېچىپ قانداق ياتىمەن؟

سۆيگىنىمسەن، سۆيۈملۈكۈمسەن،
ھەر دەقىقەك گۆھەردىن ئەلا.
سېنى سۆيۈش، ساڭا ئەگىشىش،
ھاياتىمغا بېرىدۇ مەنا.

ئەي ۋاپادار جانانىم ۋاقىت،
سەن، سەن مېنىڭ ئالتۇن ئېتىزىم.
سەن بېرىسەن ئالتۇندەك ھوسۇل،
سەن ھاياتىم، سەن مېنىڭ بەختىم.

سەندىن ئالغان قۇتلۇق نۇر بىلەن،
تەمتىرىمەي ماڭسام ئەبەدى.
گۈل ـ چىمەنگە، ئىپار ـ رەيھانغا،
پۈركەنگۈسى ھاياتىڭ بېغى.

پادىچى بالا

تاڭ سەھەردە چاچراپ ئويغىنىپ،
سوغۇق سۇدا يۇيۇپ يۈزىنى،
چالا - بۇلا قىلىپ ناشتىنى،
مەھكەم چېگىپ ئاياغ يېپىنى،
ئۇنتۇمايدۇ پىشايۇاندىكى،
قوزۇقتىكى ماتا جىلتىنى.
پارچە - پۇرات ناننى قاچىلاپ،
سېلىپ يەنە دەپتەر، كىتابنى.
ئېلىۋېلىپ قولىغا تاياق،
مالىلىرىنى ھەيدەپ قوتاندىن،
تەڭ قىلماي ئۆزىگە ھېچكىمنى،
مەغرۇر توۋلاپ ماڭار ناخشىنى.
جور بولىدۇ ئۇنىڭ كۆيىگە،
ئوتلاقتىكى بوز تورغايلارمۇ.
چاچلىرىنى قويىدۇ تاراپ،
سەھەردىكى سەلكىن شامالمۇ.
قويۇۋېتىپ مالنى ئوتلاققا،
كىرىپ كېتەر بىلىم، كىتابقا.
ئىلھام قۇشى قاققاندا قانات،
كۆز تىكىدۇ يىراق ئۇپۇققا.
ئىنتىلىپ چەكسىز بوشلۇققا،

باللارچه قىلىپ تەپەككۇر.
مەن ئويلايمەن پادىچى بالا،
دۇنيادىكى ئەڭ سەبىي بالا.
ئۆزگەرمەيدۇ تۇرمۇش رىتمى،
ئۆزگەرسىمۇ قانچىلىك دۇنيا.
ئۇ بىلمەيدۇ تورخانىلارنى،
قاۋاقخانا، رېستورانلارنى.
توقۇمايدۇ كىشى كەينىدىن،
ھەسەت قىلىپ ئۆسەك سۆزلەرنى.
تەبىئەتكە بېرىپ مېھرىنى،
يەيدۇ تېخى دوستلار غېمىنى.
چىقماي قالسا ئاڭلارغا ئادەم،
ئۇچار قۇشلار ئۇنىڭ مېھمىنى.
ئوخشمايدۇ ئۇنىڭ ئازابى،
ئاشىق يىگىت ھەسرەتلىرىگە.
ئوخشمايدۇ ناخشىلىرىمۇ،
ھاپىزلارنىڭ مەدھىيىسىگە.
چۈشەنمەيدۇ ئىنسانىيەتنى،
ۋەيران بولغان يېشىل ئوتلاقنى،
قۇرۇۋاتقان دەريا ـ كۆللەرنى.
سانائەتنىڭ ئىس ـ تۈتەكلىرى،
ئېلىپ كەلگەن يوشۇرۇن ئاپەتنى.
قىتئە ئارا جەڭگى ـ جېدەلدە،
ئۆلۈۋاتقان سانسىز ئۆسمۈرنى...

پارچە تىنىقلار

1

مىسرالىرىم بويىسۇنۇڭلار قەلەمگە،
كەچمىشلەردىن خەستە يۈرەك يايرىسۇن.
ئىجاد بىلەن پەرۋىش ئەتكەن بوستاندىن،
بارچە جانلار خەندان ئۇرۇپ سايرىسۇن.

مەن ئەمەسمەن كىرىۋالغان رو چۈشن،
ئىلىم ئەھلى، قەلەمكەشلەر سېپىگە.
شېئىر ماڭا، مەن شېئىرگە باغلانغان.
پەرۋايىم يوق ماختاش، تاپا ـ تەنىگە.

يازماق بولۇپ قولغا ئالسام قەلەمنى،
تەپەككۇرۇم تېخىرقايدۇ بىر ھازا.
لەكمىك ئىلھام غىدىقلايدۇ يۈرەكنى،
بولساك ئەگەر سەن يېنىمدا دىلرەبا !

ئويلىنىمەن يازماق بولۇپ كىملەرنى،
تۇۋلغۇم بار ئەك مۇقەددەس كۆيلەرنى.
ھەيران بولماك شېئىر ئۆزى بىر چاقماق،
توپان كەلسە باسالمايدۇ ئۇنلەرنى.

2

بوۋىلاردىن قالدى بىزگە ھېكمەتلەر،
ھەر ھېكمەتنىڭ مەزمۇنىدا بىر كەچمىش.
مەن يەتكۈزدۈم ئۇدۇم قىلىپ بالامغا
بىراق بالام ۋۇجۇددا مىڭ تەشۋىش.

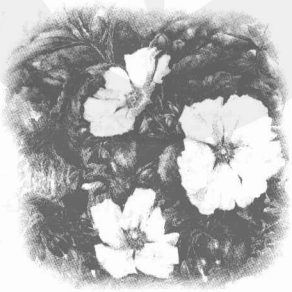
سالام ساڭا ئەي تەۋەررۈك بوۋايلار،
سالام ساڭا مىڭ ـ مىڭ يىللىق توغراقلار.
سالام ساڭا ئەلمىساقتىن بار تاغلار،
سالام ساڭا چىمەنزارلىق گۈلباغلار.

3

سېغىنىمەن جىمجىتقىنە چۆللەرنى،
ئۆتەڭ يوللار سۆزلەپ تۇرار ئۆتمۈشنى.
سەھرا دېگەن ئوخشىمايدۇ شەھەرگە،
ئۆز قوينىغا سىغدۇرىدۇ ھەممىنى.

ئۆرتىنىمەن نادانلارنىڭ سۆزىدىن،
سىقىلىمەن ھەر سورۇندا ئولتۇرسام.
سايراپ كېتەر ئەبجەش تىلدا قۇرداشلار،
پەرۋا قىلماس ئانا تىلدا سۆزلىسەم.

بایاۋاندا سۇسىز قالغان كارۋاندەك،
ئىنتىلمەن ئانا تۇپراق مېھرىڭگە.
كۆلچەكتىكى قۇرۇپ قالغان بېلىقتەك،
قىران ياشتا ئەمدى يەتتىم قەدرىڭگە.

چۆل ئوغلانى

ئەكس سادا تاراپ يىراق - يىراققا،
ئويغىتىدۇ تاڭ سەھەردە بارچىنى.
يۇلغۇن چېچەك تۆككەن قاقاس دالىدا،
قوزغىتىدۇ چۆل ئوغلانى بۇرغىنى.

قۇشلار بىلەن تەڭ ئويغىنىپ سەھەردە،
كىيىپ شەپەق رەڭ بەرگەندەك كىيىمنى.
تاغلار بىلەن بوي تالاشقان ۋىشكىغا،
سەپ ئالدىدا دادىل ئالار قەدەمنى.

مەيلى جۇدۇن ياكى تومۇز ئىسسىقتا،
توغراق كەبى مەزمۇت تۇرار گەۋدىسى.
ۋايسمايدۇ قاغجىرغان جاڭگالدىن،
ئۆزگەرمەيدۇ قارارى ھەم ۋەدىسى.

بىر زامانلار ئۇيۇق سۆيگەن چۆللەرگە،
بارلىقىنى بېغىشلىغان ئاتىلار.
ئۇخلىماستىن پىيما، پېتەك قۇرۇتۇپ،
ناشتىلىقنى تەييارلايتتى ئانىلار.

ماڭدۇراتتى مۇز قاپلىغان مۇنارنى،
ئۇششۇپ قالغان قول - پۇتلىرى سوغۇقتا.

قارا بوران تۇرار گاھنى ئۇچۇرۇپ،
قينالغانتى تالاي ئانا تۇغۇتتا.

شۇنداقتىمۇ ئۆي ـ گەمدە خۇش ئاۋاز،
جۇش ئۇرىدۇ ھۆرمەت ـ ئىززەت، مۇھەببەت.
ئۇدۇم بولسۇن چۆل ئوغلانى بىزگىمۇ،
ئۇلاردىكى مېھر ـ ۋاپا، ساداقەت.

رۇبائىي ۋە پارچىلار

تۇغۇلدۇڭ پاك پېتى جىسمىڭ سۈتتەك ئاق،
ياشىغىن ۋىجدانلىق، قارىنى دېمە ئاق.
ھاياتىم مەنىلىك ئۆتسۇن دېسەڭ گەر،
ئىجاد دەريياسىدا قەترە بولۇپ ئاق.

*　　*

ئۆتىدۇ ئۆمۈرنىڭ ئالتۇن چاغلىرى،
دەققە ئارىلىقىدا بىلىنمەي پەقەت.
ئىجاد قاينىمىدا ئۈزسىلا كىشى،
ئۆلمەيدۇ، ياشايدۇ ئەبەدتىن ـ ئەبەد.

*　　*

تۇرمۇش يولى ئەگرى ـ توقاي، بولمايدۇ تۈپتۈز
ئاڭا دادىل غۇلاچ تاشلا، ئالغا قاراپ ئۇز.
بۇ ئالەمنىڭ سىرى چەكسىز، گويا بىر دېڭىز
بىلىم بىلەن قوراللىنىپ ئۇنىدىن گۆھەر سۈز.

* *

«ۋاقىت ئالدىراڭغۇ ساقلاپ تۇرمايدۇ»،
ئۆمۈر بىر ئۆتىدۇ قايتا كەلمەيدۇ.
ياشلىق چېغىڭدا ئالغان بىلىمىڭ
تاشقا ئويۇلىدۇ مەڭگۈ ئۆلمەيدۇ.

* *

ئۆمۈر ئۆتەر ئاققان سۇدەك تېز،
تەر تۆكمىسەڭ قالماس ئۇندا ئىز.
ئۆمۈر سەھىپەڭ گويا ئاق قەغەز،
ئىجاد، مېھنەتتە ئۆچمەس نەقش سىز.

* *

باشلانغان «ئا» «ب» «س»دىن ئانا تىلىم،
شەرىبەتتەك قۇيۇلىدۇ ئۇ قەلبىم تامان.
نۇرلاندى بىغۇبار پاك، سەبىي دىلىم،
يېڭىچە ھېسقا تولدۇم، باقتىم ھەريان.

ئەينەك

خالسلىقتا بىباھادۇر ئەينىكىڭ،
ئۇ كۆرسەتەر چىرايىڭنى زەپ ئېنىق.
بىر كۈنلەردە گۈزەللىكسىزلا بىلىنەر،
ئەمدى ساڭا يەتكىنىنى قېرىلىق.

ئۆكۈنسەڭمۇ خىلىتىدىن ئەينەكنىڭ،
قانۇنىيىتى تەبىئەتنىڭ ئۆزگەرمەس.
ئىجاد ئەمگەك قاينىمىدا ئۈزگەنلەر،
ئاشۇ مېھنەت سېھرى بىلەن ھېچ ئۆلمەس.

يارقىن يىللار كارتىنسى

(ئانا مەكتىپىم ــ قاراماي شەھەرلىك 2 ـ ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ 30 يىللىقىغا بېغىشلايمەن.)

مەرىپەت بۇلىقى ئانا مەكتىپىم
بىر قەرنە تويۇڭنى كەلدىم قۇتلۇقلاپ.
مىسرالىرىم مۇجەسسەم كۆڭۈل ئىزھارىم،
ھېسسىمدا بارىمەن تارىخ ۋاراقلاپ.

ھېلىمۇ ئېسىمدە ئانام تۇنجى رەت
باغرىڭغا ئاھ مېنى باشلىغان چاغلار.
دېگەنتى ئۇمىدتە: بىلىم ئال بالام
بىلىمسىز ھېچقاچان ئاتمايدۇ تاڭلار.

ئۇمىدلەر، ئارزۇلار قوينىدا يۇرۇپ،
مەرىپەت تەكتىگە چۆككەنتىم تېرەن.
ئۇستازىم مەنسا، گۈلگىنە كۈلۈپ
تەبەسسۇم، ئەيلىگەن زورىخان، چېچەن.

كائىنات سىرلىرى بولغانتى ئايان
ئابلىمىت، ئابدۇلقاق بايانلىرىدا.
پەرىدە، ئەلانۇر، ئەخەت ھەم قاۋان
باراتتى بىلىمنىڭ داۋانلىرىدا.

تىلىمغا تىل قوشقان لىۇخەن، چىكاۋۇ
دىلىمغا جان بەردى لەتىپە، ئىلى.
جىلىلقان، ئەدەپقان، قۇناپىيەيۇ
نېغمەتلەر سېپىدە «ئۆمەرباي» قېنى؟

مەن كەبى مىليونغا غەمگۇزار بولغان
قارىيە، تۇرسۇنئاي، داۋۇت ۋە تۆكەن.
ھۆسەيىن، توختاسن مسالى گۈلخان
ئۇستازدۇر بىز ئۇچۇن بىر ئۆمۇر كۆيگەن.

نەۋقىران كەلگەنتى ئىلىم بېغىغا
يىللار چىرايلارغا سېلىپتۇ قورۇق.
ھەقىقەت شۇ ئىكەن سەبىي دىللارغا
نۇر بەرگەن ئىنسانلار مەڭگۈگە ئۇلۇغ.

ئىپتىخار قەلبىمدە، مۇنبەردە مېھنەت
تارىختىن ئۇدۇمدۇر سىڭگەن قېنىغا.
پاكلىققا پەرۋانە، قىلمايدۇ مىننەت
بور توزان قىروسى قونسا بېشىغا.

مەكتىپىم، تارىخىڭ تارىخقا گۇۋاھ
نېفتلىك سەن بىلەن ئاچتى گۈل چىراي.
مەرىپەت مەشئىلى ئۇ ئەمەس غۇۋا
يالقۇنغا ئايلانغاچ ئۇستازلار تالاي.

ئىپتىخار، دىللاردا ئانا مەكتىپىم
قوينۇڭدا يېتىلىش بىز ئۈچۈن ئامەت.
مەن ئەمەس ھەتتاكى سەندە پەرزەنتىم
بىلىمدىن نۇرلىنىپ قۇچتى سائادەت.

تەشەككۇر بايانلار تامچە مسالى
مىليونلار قەلبىدە بىھىساب داستان.
ئوتتۇز يىل تويۇڭغا ئوغلۇڭ سالامى
مۇئەللىم ــ ئۇ ئۇلۇغ، ئەڭ قابىل ئىنسان !

شۇ چاغلار

خىيالىمنى كەتتى ئۇچۇرۇپ،
باھاردىكى ئىللىق شامالىلار.
كۆز ئالدىمدىن ئۆتتى بىرمۇبىر،
بىللە يۈرگەن شۇ گۈزەل چاغلار.

مۇھەببەتلىك، ئوتلۇق بېقىشتىن،
ئايمۇ ھەيران بولغان كېچىدە.
كۆزلىرىمىز سۆزلەيتتى ئۇنسىز،
لېكىن يۈرەك شادلىق ئىچىدە.

پىچىر - پىچىر شىرىن سۆھبەتتىن،
ئۆرتەنگەنتى ئوت بولۇپ ساما.
تۇن قوينىنى ئاچقانتى كەڭرى،
بولغىنىدەك بىزگە يېپىنچا.

كۆز قىسىشىپ نۇرىنى چاچقان،
ئاسماندىكى زۇمرەت يۇلتۇزلار.
مانا ئەمدى كەلمەسكە كەتتى،
ئايمۇ ھەسەت قىلغان شۇ چاغلار.

مەنتىقە

بىر پارچە سۆڭەك،
ئارخېئولوگنىڭ كۆزىدە ئۇ،
ئوت چاچراپ تۇرغان
ئەجدادنىڭ روھى !
ئەمما سوپۇنچى دەر ئۇنى،
ئاددىيلا خۇرۇچ.
ئىت بولسا
ئىتلىق نەزىرى بىلەن قاراپ سۆڭەككە،
چاينىۋەتكۈسى كېلۈر
مەززىلىك تاماق ئورنىدا
گۇرۇچ،
گۇرۇچ.

قسمەت

قارماق
بىر ئۇچىدا ئالەمچە خۇشلۇق،
بىر ئۇچىدا ئاچچىق كۆز يېشى.
ئاجايىپتۇر هايات قسمىتى،
يەمچۈك دېمەك ئۆلۈمنىڭ ئۆزى.
دەريا
دولقۇنلايدۇ قاتتىق تولغىنىپ،
قارماقتىكى نىمجانغا قاراپ.
ئۇزاق ئۆتمەي ساهىل بويىغا
كاۋاپ هىدى كېتىدۇ تاراپ...

رۇبائىيلار

ھەر جانغا ئۆز ئۆيى — «ئۇ ۋا»سى ياخشى،
دەرۋىشكە يىرتىق تون «جۇ ۋا»سى ياخشى.
بۇلبۇل گەر خۇش ناۋا كۈيچى بولسىمۇ،
قاغىغا ئۆز ئۈنى «ناۋا»سى ياخشى.

* *

ئەجەب ئىش ئاقىلنىڭ غېمى تۈگىمەس،
ئاچ كۆزنىڭ بىر ئۆمۈر كېمى تۈگىمەس.
ئۆلسىمۇ ئاقىللار ئاچلىقتىن ھەتتا،
نامەردنىڭ مىننەتلىك ئېشىنى يېمەس.

* *

ئانا تىل غۇرۇرۇم، ئىپتىخارىم سەن،
بەختىم سەن، تەختىم سەن، تىلتۇمارىم سەن.
سۆزلەيمەن قىينالماي ئەركىن، ئازادە،
بولغاچقا ئوزۇقۇم كۈچ - مادارىم سەن.

* *

كۆڭلۈڭنى كەڭ تۇتقىن تەمەخوردىن قاچ،
سېخىيلىق بابىدا چېچەكلە گۈل ئاچ.

قۇياشتەك دۇنيانى يورۇتمساڭمۇ،
ئۆز ئۆيۈڭ، خاناڭغا بولسمۇ نۇر چاچ.

* *

مەيلى سەن ئاي بولغىن كۆكتىكى نۇرلۇق،
مەيلى سەن لاي بولغىن يەردىكى شورلۇق.
ئادەمسەن ئادەمدەك ياشاشنى ئۆگەن،
نان بەرگەن ئېلىڭگە قىلما تۇركورلۇق.

* *

هاياتىنڭ قەدرىنى بىلگىن، ئەزىزلە،
هەق گەپ قىل، هەق يول تۇت هەم هەقنى سۆزلە.
هۇرۇنلۇق، ئەبگارلىق هاياتقا كىشەن،
شۇ كىشەن بوغمىسۇن، چاق ــ ئۇنى تۆزلە.

تەلمۇرۈش

چۈشلىرىمدە يۈرسەڭمۇ گەر يار،
رېئاللىقتىن ئىزدىدىم سېنى.
سەنمۇ تەنها خىياللار ئارا،
ھىجران بىلەن ئەسلەمسەن مېنى؟

يۈرەر كېزىپ خىياللىرىمدا،
بىھوشلانغان ئوتلۇق نەپەسلەر.
سۆزلىرىڭگە سىڭگەن مەنىلەر،
ئويغىتىدۇ دىلدا ھەۋەسلەر.

ئارمانلارغا بۆلەنگەن ھىجران،
ۋىسال ئىزدەپ تەلمۈرەر ساڭا.
ساباللاردىن ئەۋەتكىن جېنىم
ھىدلىرىڭنى ئايماي ماڭا.

سۆيۈپ قالدىم مەن سېنى شۇنداق

سۆيۈپ قالدىم مەن سېنى شۇنداق،
كۆزلىرىڭدە بولغاچقا ئەكسىم.
ئۇچقۇن ئىدىم يېلىنجىدىممەن،
ئېچىلغاچقا سەندە بۇ بەختىم.

قاراقلىرىڭ چاققان چېقىندا،
پاكلاپ تۇردۇم روھىمنى ھەردەم.
تىللىرىڭدىن تۆكۈلگەن ھېكمەت،
يۈكسەكلىككە باشلىدى ئەركەم.

مەيىن شامال قەلب ئۆيۈمگە،
سۆيگۈ باشلاپ كىرگەن دەقىقە.
سۆيۈپ قالدىم مەن سېنى شۇنداق،
باغلاپ ساڭا مەڭگۈ ئەقىدە.

چىن ۋاپاغا ھاملىدار ھېسلار،
تۇغار يەنە گۈزەل ئەسلىمە.
سۆيۈپ قالدىم مەن سېنى شۇنداق،
چىن سۆيگۈمنى زىنھار قەستلىمە.

تەسىرات

شەپەرەڭ يورۇقتىن يۇمار كۆزىنى،
پەرۋانە يالقۇنغا ئاتار ئۆزىنى.
دۇنيادا ئېۋەنسىز ھېچ نەرسە بولماس،
داغ باسقان شۇڭلاشقا ئاينىڭ يۈزىنى.

پەرۋانە، شەپەرەڭ قاناتلىق ئەسلى،
ماھىيەت ئوخشىماس ئوخشىسا شەكلى.
ئىنسانمۇ ئەسلىدە شۇنداق يارالغان،
ئوخشىماس ھەرگىزمۇ نىيەت خۇي - پەيلى.

بەزىلەر مىسالى خۇددى شەپەرەڭ،
ھۆسنىگە بېرىدۇ تۇمەن ملڭ خىل رەڭ.
ئىجادكار ئەجرىدىن ئېچىلدۇرسا گۈل،
ئۇلارنىڭ چىرايى بولار زەپىرەڭ.

بەزىلەر مىسالى پەرۋانىگە تەڭ،
بىلىڭىز ئۇلارنىڭ كۆكسى - قارنى كەڭ.
ھەرقانداق يانغىنغا ئاتار ئۆزىنى،
ھەرقاچان ماڭىدۇ ۋاقىت بىلەن تەڭ.

ئانا

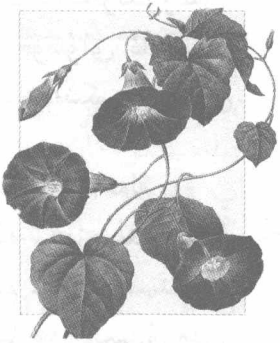
ئانا، دەپ توۋلىدۇق تالاي ناخشىلار،
ئانا، دەپ ياشىندى سانسىز ياخشىلار.
بارسىمۇ مەككىگە رەڭگى ساپسېرىق،
ئانىغا نەپ بەرمەي يۈرگەن ساختىلار.

مەيلى بول ئەۋلىيا، مەيلى بولغىن شاھ،
ئاناڭنىڭ ئالدىدا تىزلان سالامغا.
سەل چاغلاپ قالمىغىن بالام ئاناڭنى،
بۇيۇكلۇك، ئۇلۇغلۇق ئۇنىڭ جىسمىدا.

ئاناڭنىڭ قولىدا تەۋرەيدۇ بۆشۈك،
نە بۆشۈك تەۋرەيدۇ ھەتتاكى ئالەم.
بولمىغان بولسا گەر ئۇلۇغ ئانىلار،
جاھاندا نە قىلۇر گۈزەللىك، ئادەم.

قەلبىمىز تۆردە ئانىلار قۇياش،
قۇياشلىق ھاياتنىڭ تەمى ئۆزگىچە.
قۇياشسىز كۆزلەردىن دائىم ئاقار ياش،
دەرد ـ ئەلەم ھۆكۈمران ئاڭا ئۆلگىچە.

زامانه ئاخرى دېسەڭ بولدۇ،
ئاننى خارلسا بالا دېگەنلەر.
ھەر ئىككى ئالەمدە كۆكلەيدۇ بەختى،
ئاننى قەدىرلەپ «ئانام» دېگەنلەر.

گۈلستان بۇلبۇلدۇرمەن

قۇياشنىڭ نۇردا ئۆستۈم،
ھالاكەت دۇشمىنىدۇرمەن.
ۋەتەن ئانام ئوغۇز بەرگەن،
ئادالەت خۇشتىردۇرمەن.

ۋەتەن ئاسىلىرى ـــ ياۋغا،
ھەقىقەت نەشتىردۇرمەن.
ئىناق، خۇشۇاق ئاۋامىنىڭ
يىقىلماس لەشكىرىدۇرمەن.

چاڭقىسا ئېلىم خەلقى،
ئىچەرگە زەمزىمىدۇرمەن.
ئارمىيەم ـــ پاناھىمنىڭ،
ئۇرۇشتا ھەمدەمدۇرمەن.

ۋەتەن دەپ سايرىغان ئەسلىي،
گۈلستان بۇلبۇلدۇرمەن.
پۇراق چاچقان ئېسىل ئەنبەر،
چىرايلىق بىر گۈلدۇرمەن.

قېرىلارنى «ئەبگار» دېمەكلار

قېرىپ قالدۇق، قېرى دېسەك، ئۆز مەيلىك،
بىراق «ئەبگار» دېگىنىڭنى كۆتۈرمەيمەن.
كۆزلىرىڭنى يوغان ئېچىپ قارىمامسەن،
ئەل ئىشىدىن زادى نېرى كېتەلمەيمەن.

«ئەبگار» دەپ كەلتۈرمىگىن ئاچچىقمنى،
بىلەلمەسەن كۆڭلۈمدىكى تاتلىقمنى.
قارىمامسەن مېڭىش - تۇرۇش ئىشلىرىمغا،
يوقاتمىدىم مەن تېخىچە شاشلىقمنى.

ناخشا ئېيتىپ، ئۇسسۇل ئويناپ، تانسا تېخى،
سەزمىدىڭمۇ قىلىقمدىن ياشلىقمنى.
ساقلىمغا قاراپ ھەرگىز «ئەبگار» دېمە،
كۆر ئۇرۇقنى ئېتىزلارغا چاچقىنىمنى.

بىر كۈچ بار بۇ جىسمىمدا ھارارەتلىك،
ۋايسىمايمەن كەلسە مۇشكۈل تۈرلۈك - تۈمەن.
تومۇردا بوۋام سادىر قانلىرى بار،
تەر بىلەن ئېچىلدۇردۇم كۆپ گۈل - چىمەن.

ياشلاردەك گۈس - گۈس كەتمەن چاپالمسام،
ھە - ھۇ، دەپ مەدەت بېرىپ توۋلىشمەن.
ئۇسسىغانغا چەينەكتە چاي ھازىر قىلىپ،
ئاپتاپتا سايە بولۇپ ھەمدىشمەن.

مايتاغنىڭ ئادىمى مەن ـــ جەننەتتىمەن،
خۇشلۇقتا ئۆزۈمنى ياش سەزمەكتىمەن.
ھەر كۈنى يېڭى ـ يېڭى خۇش خەۋەرلەر،
ئانا يۇرت ھۇزۇرىنى سۈرمەكتىمەن.

قولۇمدا دۇتار تېخى داپمۇ بىللە،
ھارغانىنىڭ ھاردۇقىنى چىقرارمەن.
ئىلغارلار كەتسە ئالغا ـ چاڭدا قالسام،
توختىماي ياشاڭلار، دەپ توۋلىشارمەن.

«ئەبگار» دەپ قېرىلارنى قىلما مازاق،
قېرىلار بۈگۈن ـ ئەتە ئەجداد ساڭا.
قەدەمدە قېرىلارغا قىلغىن سالام،
ئۇلارنىڭ ھازىرقىسى ئەتە ساڭا.

ۋېلسىپىتلىك خىياللار

ۋېلسىپىتلىك يۈرگەن خىياللار،
ئىككى چاقتەك شۇنچە ئالدىراش.
غۇيۇلدىغان ئەركە شامالدا،
سەزمەيدۇ يا قىلچە ھالسىراش.

قاياققىكىن مەنزىلى ئۇنىڭ،
بىرى شۇنداق ساقلامدىغاندۇ؟
ياكى گۈزەل لېچەكلىك دىلبەر،
ئۇنى يار دەپ چاغلامدىغاندۇ؟ !

قاپتۇ ئىشسىز شەيتانلار بۇ دەم

خىزمەت ئىزدەپ يۈرگۈدەك شەيتان،
قىيامەتتە ئورۇن تاپالماي.
خۇش بولاتتى ئەسلىي ئادەملەر،
ئەۋرىتىنى قالسا ياپالماي.

ئەمما بۇگۈن بەزى ئادەملەر،
شەيتانلارغا ساپتۇ ۋەسۋەسە.
ھودۇقۇپتۇ شەيتانمۇ مانا،
بىر - بىرىنى ئادەم قەستلىسە.

دوڭغاق جىگدە

ئۇزاق بىر چاغ مۇھەببەتلەشكەن،
دوڭغاق جىگدە پوستىنى سويۇپ.
ئەجەب يېزىپ قويدۇڭ ئىسمىڭنى،
پىچاق بىلەن باغرىنى ئويۇپ.

ئەمدى بوپتۇ بىچارە قاقشال،
ئوغلۇم ئوتۇن قىلدى ئوچاققا.
تەبىئەتنى شۇنداق خارلايمىز،
ئالسا ئەگەر بىزنى قۇچاققا.

مەن كۆزۈمدىن سىرغىپ چۈشكەن ياش

مەن كۆزۈمدىن سىرغىپ چۈشكەن ياش،
بەرگىلەردە شەبنەملەر گۈۋاھ.
مەۋجۇتلۇقۇم سەھەردىكى چۈش،
تالاشمىدىم كاككۇكتىن ئۈۋا.

سىڭىپ كەتتىم چىقارماي شەپە،
قارا تۇپراق قوينىغا ئەنە.
بەرگىلەرمۇ توزۇپتۇ قۇرۇپ،
شەبنەملەرمۇ يىتۈپتۇ يەنە.

تەلپۈنمەن مەڭگۈ قۇياشقا

مەن سەمەندەر،
تەلپۈنمەن قۇياشقا.
ئۇمىدىم يوق،
ئۇنىڭدىن باشقا.
شۇڭا !
يازدىم !
مىڭلارچە خەت،
يەنە تېلېفون،
تېلېگراممىلار،
بەردىم قانچە رەت.
ئەمما !
قايتمايدۇ جاۋاب.
چۈنكى...
پوچتكەش يوقمىش،
قۇياش يولدا،
ئۇزۇلۈپتۇ سىملارمۇ
شايانتۇنلار،
بەزمە قىلغاچ،
ستولبىدا.
لېكىن...

ئۇزۇلمەيدۇ خەت،
تېلېفون،
تېلېگراممۇ يەنە.
ۋەسال ئۈچۈن،
پەرۋانىمۇ،
كۆيۈپتۇ ئەنە.

تۇگمىدىن تۆگىگىچە

چەبدەسلىك قىپ بىراۋلارنىڭ يانچۇقىدىن،
چاندۇرماستىن ئەپلىۋالدىڭ بىر تال تۇگمە.
كىچىككىنە شۇ تۇگمىدىن ئادەتلىنىپ،
پوكىنىڭغا سىغىپ كەتتى بىر چوڭ تۆگە.

كىچىككىنە تۇگمىغۇ ــ دەپ سەل قارىما،
يۇقتۇرىدۇ ۋۇجۇدۇڭغا ياماق ئىللەت.
كۆرۈنمەس شۇ مىكروبلاردىن يالۇلغىنىپ،
جانغا زامىن بولار شۇنداق ئېغىر كۇلپەت.

ئەجىر قىلماي تۇگمە تۆگە بولغان چاغدا،
خۇشاللىنىپ يايراپ كەتتىڭ ئامەت بۇ دەپ.
ئاچ كۆز نەپسىڭ تاقىلدىدى ــ كۆيدى ئاغزىڭ،
بايقاپ ئىچمەي تەييار ئاشنى ئاۋۋال پۇۋلەپ.

مېھنەت بىلەن يېگەن ئاشنىڭ تەمى ھەسەل،
ئۇ تېنىڭگە ھۇزۇر - قۇۋۋەت بېغىشلايدۇ.
ھارام يېسەڭ ئەلنىڭ ھۆكمى ھەققانىيەت،
«ئاچ كۆز نەپسىڭ ئۆز گېلىڭنى بوغۇشلايدۇ».

دادا

قاناتىڭمەن دادا سېنىڭ تالمايدىغان،
ئارمىنغا يەتمىگۈچە يانمايدىغان.
ئۆزۈڭ دەيتتىڭ «ئارمان دېگەن قۇۋ تۇلكە» دەپ،
يەتكۈزمەستىن، ئىنتىلدۈرۈپ ئالدايدىغان.

دادا، سېنىڭ مەڭگۈ ئۆچمەس يۈلتۈزۈڭمەن،
دادا، سېنىڭ تىزىن پۈكمەس ھۆر قىزىڭمەن.
ئارمان بولۇپ قاچقان ئاشۇ قۇۋ تۇلكىگە،
شجائەتىڭ ئوقىنى بىر تەگكۈزىمەن.

ياد ئەتتىم ئەركەم مەن سېنى

ئاسمانىنى بۇلۇت باسقاندا،
شارقىراپ يامغۇر ياغقاندا.
سېغىنىش ئوتلىرى يالقۇنلاپ
تاقىتىم تاق بوپ ئاشقاندا،
ياد ئەتتىم ئەركەم مەن سېنى !

ئاقىرىپ تاغلار ئاتقاندا،
مەغرىبكە قۇياش پاتقاندا.
ئاشىق بوپ بۇلبۇل گۈللەرگە،
بىر مۇڭلۇق قوشاق قاتقاندا
ياد ئەتتىم جانان مەن سېنى !

يۇلتۇزلۇق ئايدىڭ تۇنلەردە،
قايغۇدىن يىراق كۇنلەردە.
قول تۇتۇپ جۇپ - جۇپ ئاشىقلار،
قېشىمدىن يانداپ ئۆتكەندە.
ياد ئەتتىم يايرىم مەن سېنى !

شامالىلار يەلپۇپ ئۆتكەندە،
مەڭزىمنى سىلاپ كەتكەندە.
بىر تالاي يىللارغا يەتكەندە،
ھەممىنى سەن ئۇنتۇپ كەتكەندە،
ياد ئەتتىم ئەركەم مەن سېنى !

جۇڭغاريە قەسدىسى

(مۇسەددەس)

بىپايان جۇڭغاريە كۆكسى ـــ نېپتىنىڭ كانىدۇر،
كۆكتىكى يۇلتۇز گويا چەشمە ـ بۇلاقنىڭ سانىدۇر،
ئوقچۇغان ماي قەتىرسى ـــ ئەلنىڭ قېنى ـ جانىدۇر،
قاپقارا ماي ئىشقى ئوت ـ ئاتەش يۈرەك ئارمانىدۇر،
شۇ تىلەك ـ ئارمانغا تەڭ نېپتچىلار پەرۋانىدۇر،
جان تىكىپ تەر ئاققۇزۇپ قۇچقان شەرەپ مەردانىدۇر.

بۇ دالا ئات ئوينىتىپ ئەجدادلار ئۆم ئۆتكەن دالا،
بىر زامان سۇ قىسلىقى قىستاپ خۇنى ئۆچكەن دالا،
باغرىدا ئوت ـ چۆپ، گىياھ كۆكتىن نىجاد كۈتكەن دالا،
ھۇۋلىشىپ بۆرە ـ قاۋان يەم ئىزلىبان يۈرگەن دالا،
بىئەجەل جەرەن، كېيىك يىرتقۇچقا جان بەرگەن دالا،
قۇم ـ بوران چۆلگە خاقان، سۇرلۇك ماكان ـــ ۋەيرانىدۇر.

نەچچە يۈز يىللار بۇرۇن كەلگەن غەرب سەييياھلىرى،
سلجىماي ئالغان قەدەم، چىققان ئەلەملىك ئاھلىرى،
ھەم تامام بولغان كۆپۈك شېرىن خىيال ـ ئىزاھلىرى،

ماي هىدى سەزگۈسىدىن ئاشقان ئەمەس قاقاھلىرى،
ئاغزىنى تامشىپ قۇرۇق قايتىپ ئۇنىڭ مەددىاھلىرى،
خىلمۇخىل مۇقامغا يات ساتقان ئۆسەك ـ ئەپسانىدۇر.

ۋە لېكىن ئۇيغۇر نېپىت مەردانىسى ـــ سېلىم بوۋاي،
مات قىلىپ مۇشكۈلنى بۇنىدىن تاپتى بۇلاق ھەم تاپتى ماي،
ئۇ يېقىن جايلارغا ماي يەتكۈزىدى تېزىدىن توختىماي،
تۇنجى رەت قاندى شىخو، تولى، قوبۇق، تارباغاتاي...،
ئۇيقۇدىن ئويغاندى بۇ «سىرلىق ماكان» بۇ كەڭرى ساي،
ساي ئەمەس، ئاستى قارا ئالتۇن دېگىز ـ ئوكيانىدۇر.

ئەگىشىپ ئەگىزگە تەك كەلدى باھارنىڭ ئۇزلۇقى،
گۈل ئۇنۇپ كۈلدى قەۋەت جۇڭغارىيە دەشت ـ قۇملۇقى،
قۇرىدى ئون ئىككى چىش ـــ ئەمەن گۈلىنىڭ بەتبۇيلۇقى.
«يالت» قىلىپ قۇياش كۈلۈپ، چېقتى جىمنىڭ ھاردۇقى،
ياڭرىدى ئالەمگە تەك بىرلەشمە جەڭنىڭ مەرغۇلى،
تەنتەنە ئەيلەپ بۇنى بەرگەن مەدەت ئاستانىدۇر.

ئۆتتى ئون، ئەللىك باھار يۈكسەلدى جۇڭغار ۋادىسى،
ھۆسنىگە رەڭ قوشتى ئۇز، جۇڭغارغا جايىر لەيلىسى،
غەلبىگە تەڭكەش ھامان ياغدى «باھارنىڭ ۋالسى»،
قالمىدى مەڭدەك يېرىدە نېپىتچىنىڭ غەم ـ نالىسى،
قانغۇدەك چاينىتتى ماي، تۆككەن ھالال تەر تامچىسى،
بارچىنىڭ چېھرىدە نۇر، قەلبىدە سەل خەندانىدۇر.

هه، بۇگۈن باقساڭ ئۇنىڭ كۆكسىگە مىليون كۆز بىلەن،
مەھلىيا ئەيلەر كۆڭۈل - مەيلىڭنى كۆركەم گۈل - چىمەن،
باغرىدا شەھرى نېفت پەرزەنتلىرى ئۇندىن تىمەن،
پەن - ئىلىم ئاغزىغا قەنت سالغانمىكىن شېرىن - سۇخەن،
ماختىسام ئۆمرۈم بويى كەلگەيكى ئاز چىقماس ئېغىزىن،
مۆجىزات تەختى، ئەزىز يۇرتىنىڭ قىران دەۋرانىدۇر.

يەر يېغى دەريا ئەزىم ئاقماقتا شوخ دولقۇنلىنىپ،
يەتتى جاي - جايلارغا گاز ۋە ماي پولات نور ئۇلىنىپ،
ئايرىدى زاۋۇتلار ماي، باكتىن ئۇدۇللۇق يوللىنىپ،
قان كەبى كىرگەندە ماي تومۇر - تومۇرغا غوللىنىپ،
چىن كۆڭۈل — ۋىجدانىدىن كۈلدى سانائەت روھلىنىپ،
كۈلكىسى كاككۇك ئۇنى — ئاۋازىدىن چەنداندۇر.

قالمىدى ئىزناسى چۆل - دەشتىنىڭ بۇرۇنقى ئەپتىدىن،
ۋاھ، ئەجەب قالتىس ئېسىل نى - نى شەھەردىن - رەستىدىن،
ھېچقاچان ۋايىم يېمەس، ھېچكىم بوراننىڭ قەستىدىن،
جەڭدىمۇ ئاينىڭ ئىشى ئاشمايدۇ ئەسلا ھەپتىدىن،
ئەل شۇڭا خوپ - بەللى ! دەپ سۆيۈندى مەردلەر ئىزىدىن،
ھەر ئىزى تارىخ بېتى، ئەل ئاغزىدا داستاندۇر.

بارچە دىل جۇڭغارىيە دەيدۇ لېۋەن جانىدۇر،
جانجان شۇل يار ئۇچۇن مەجنۇن سۆيەت مەستانىدۇر،

ئەھدىگە قىلغاچ ئەمەل قوينى ئۇنىڭ بوستانىدۇر،
بۇ ئىناق بىرلىك يېڭى مەنزىل - نىشان ئىمكانىدۇر،
كەلگۈسى مۇندىن سۈزۈك ئاينىڭ قىزى — چولپانىدۇر،
ئىزدىيار ئىززەتكە يار بولغاي بېھىش - ئەدنانىدۇر.

ئۆرلە سەن جۇڭغارىيە كۆككە بېقىپ شۆھرەت قۇچۇپ،
ۋىشكىنى ئەيلەپ شوتا ھەر بالدىقىنى چىڭ تۇتۇپ،
چۈشمە باش رەتتىن تۆۋەن، شۈكۈر - تەمەگە گوللىنىپ
لەرزىگە ئالەمنى سال يەر تەۋرىتىپ ماي ئوقچۇتۇپ،
ئەل قىلىپ يۇلتۇزنى جام تەڭلەر شۇئان مەي تولدۇرۇپ،
ئۇل شاراب ئەلنىڭ ساڭا ھەشقاللىسى — ئۇنۇتىدۇر.

ساخاۋەتلىك ئانىلارغا

مېھرىبان ئانىلار سىلەر پەرىشتە،
قەلبىڭلار كىرسىز گويا ئاق چېچەك.
ھەر كۆرسەم ئېكرانداً سىيمايىڭلارنى،
سوۋغىتىم سىلەرگە قۇتلۇق بىر تىلەك.

خىسلەتلىك، شىپالىق زەم ـ زەم تامچەڭلەر،
قۇتقۇزدى ئازابتىن تالاي بىمارنى.
موساباي، ئايخان ھەم نۇرتاي ھاجمدەك،
ئىللىتتى مېھرىڭلار سەبىي دىللارنى.

سىلەرنى كۆرگەندە يېتىم ـ يېسىرنىڭ،
توختايدۇ شۇ ھامان يىغىسى، يېشى.
كۆڭلۈڭلار بەئەينى سېخىي باغ ـ خامان،
مىسكىنگە ئاتالغان مېۋىسى ـ ئېشى.

ئانىلار، ئانىلار ئىش ـ ئىزىڭلارنى،
كۈيلىسەك ھەر نەپەس سۆزلەر تۈگمەس.
ئۆتتۈڭلار ئاۋامغا مېھىر ـ شەپقەتنىڭ،
بابىدىن تەسىرلىك ئەڭ ياخشى دەرس.

يالغانچىلىقنىڭ ئاقىۋىتى

(مەسەل)

ئېيتىپ بېراۋ ھېكايەت دېدى: نۇرغۇن يىل بۇرۇن،
ھايۋانلارغا پىلنى شاھ قىلىپ سايلاپتۇ ئاجۇن.
راستچىللارغا شەپقەتلىك كۆڭلى ئوچۇق، تۆز ئىكەن،
يالغانچىغا تەئەللۇق جازا خىلى يۇز ئىكەن.
قويغا بۆلۈپ بېرىپتۇ ئايرىم يايلاق ياۋاش دەپ،
شۇڭلاشقىمۇ قوي مەمنۇن بولۇپ ئادىل پىل شاھتىن،
ھەر كۈنى كەچ سالامغا كېلىدىكەن يايلاقتىن.
پىل ئېھتىرام - ھۆرمەتتىن رازى بولۇپ ئالامەت،
— تويدىڭىزمۇ چۆپكە، — دەپ سورايدىكەن ھەر نۆۋەت.
— تويدۇم تەقسىر، — دەپ خۇشال قايتىدىكەن يايلاققا،
ئەمما ياخشى كۈنلىرى بارالماپتۇ ئۇزاققا.
قوينىڭ نەپسى يوغىناپ نىيىتىنى بۇزۇپتۇ،
ئالدىماققا پىلنى ئۇ مۇنداق پىلان تۆزۈپتۇ؛
ئادىتىچە بۇگۈنمۇ يوقلىغلى كېلىپتۇ،
ئاچ - بىچارە كۆرۈنۈپ ئاڭا سالام بېرىپتۇ.
— قورساق توقتۇ بۇگۈنمۇ، — دەپ سورىسا شۇ ھامان،
— ياق تويمىدىم، — دەپتۇ قوي، — چۆپ قالمىدى يەيدىغان،
مانا كۆرۈپ تۇرۇپسىز تېنىم ھالسىز، ماغدۇرسىز،
باشقا يەردىن يەنە بىر ئوتلاق بۆلۈپ بەرسىڭىز.

قوينىڭ ئېيتقان سۆزىدىن گۇمانلىنىپ ئاشۇ دەم،
بارسا مەخپىي تەكشۈرۈپ چۆپ مول ئىكەن هېلىھەم.
ئەتىسىمۇ زارلىنىپ كەپتىكەن پىل ئالدىغا،
ئۇرۇپتۇ پىل خارتومى بىلەن ئۇنىڭ ئاغزىغا.
تۆكۈلۈپتۇ ئۇستۈنكى چىشلىرىنىڭ ھەممىسى،
ئاققان ئەمەس هېچقاچان يالغانچىنىڭ هېيلىسى.
تا هازىرمۇ قويلارنىڭ ئۇستۈنكى رەت چىشى يوق،
پىل دەپتىكەن بۇ ئىشتىن هەممە ئىبرەت ئالغۇلۇق.

ئىككى غەزەل

1

ئاھ ئىگەم! رەنا ئۇچۇن مەن تارتمىغان دەرد قالمىدى،
ۋە لېكىن ئۇ مەن غېرىبكە قىلچە نەزەر سالمىدى.

مەندە بار ساپ دىل يۈرەك، شۇدۇر پەقەتلا بايلىقىم،
يا ئۇنىڭ كۆز تىككىنى ئالتۇن - كۈمۈش، زەر مالمىدى.

ئۆرتىدى خەستە كۆڭۈلنى دەردۇپىراقى ھەسسىلەپ،
بۇ ئازابقا قويغۇچە، يا بىر جېنىمنى ئالمىدى.

ۋايسىماسمەن پانىيدىن كەتسەممۇ يەتمەي ۋەسلىگە،
ئارمىنىم شۇ، بۇ كۆڭۈل سۆيگۈگە زىنھار قانمىدى.

يار ۋەسلىگە يېتەلمەي ھەم كۆڭۈلنى خۇش ئېتەلمەي،
باغرى خۇن بولغان مۇھەممەد بوستانىدىن تانمىدى.

2

ئەي نىگار ئاڭلا سۆزۈمنى ساڭا كۆيگىنىم ئېنىق،
بىر سېنىڭ ۋەسلىڭنى دەپ، يېگانە يۈرگىنىم ئېنىق.

جان پىدا قىلسام ئەگەر بىر سەن ئۈچۈن ھېچ گەپ ئەمەس،
چۈنكى جاندىنمۇ ئەزىزلەپ سېنى سۆيگىنىم ئېنىق.

جۈپتى يوق ئاشىق كەبى يۈرمەك ماڭا راۋا ئەمەس،
شۇڭا ھەر جايدا سېنى ييىنمدا كۆرگىنىم ئېنىق.

گەر مېنىڭدىن بالدۇرراق يۇمساك كۆزۈڭنى بىر كۈنى،
بىلگىنكى شۇ كۈن مەنمۇ سەن بىرلە ئۆلگىنىم ئېنىق.

تىلەك

تونۇمايسەن مېنى ئېھتىمال،
بولسامۇ گەر يېنىمدا ھەر ۋاخ.
تونۇسامۇ مېنى پەرىشتەم
تونۇمايسەن
قەلبىمدىكى ئۆزۈڭنى بىراق.
سەن...
ياشاپ كەلدىڭ ئۇزاق يىللاردىن،
دىل قەسرىمگە بولۇپ شاھ ـ سۇلتان
چۈۋۈلدۇ چۈش ھەم خىيالىم
تاۋۇشۇڭنى ئاڭلىغان ھامان.
ھەي !
مەيلى تۇتقىن قەلبىمنى ماكان،
مەيلى مېنى قۇل قىلغىن ئەبەد.
رازى ئىدىم تونۇساڭ ئەركەم
قەلبىمدىكى ئۆزۈڭنى پەقەت.

مۇزىكا

چېكىلگەندە بارماق تارلارغا،
ھەر قەدەمدە كۈيلەر تۆكۈلۈر.
سېھرلەنگەن مۇزىكا ئىشقى،
پىنھانلىققا سۆيگۈ ئەپكېلۈر.
ئېرىق سۈيىنىڭ شىلدىرلاشلىرى،
شۇبھىسىزكى ئىپسل مۇزىكا.
دالىدىكى ئىزغىرىن شامال،
تۆرەلمە بوپ تۇغۇلغان ناخشا.
يەر شارىنىڭ باغرىنى تىلىپ،
ئۇپۇقلارنى كۆيدۈرەر لاۋا.
شادلىق ـ قايغۇ قۇچاقلاشما مۇڭ،
ئورتاق تىلغا ئايلانغان دۇنيا.
چەكسىزلىكتە چېچەكلىگەن گۈل،
مۇزىكىنىڭ ئوتلۇق يۈرىكى.
قەلبتىكى ھارارەتلىك كۈي،
قاناتلانغان سۆيگۈ مەكتۇپى.

سەككىزىنچى مارتنىڭ كۆزىدە

ئايال
يۈرەكتىكى ئاداققى ئارمان،
ۋۇجۇدلارغا سىڭگەن تېتىمى.
بۇيۇكلۇكتە چاقنىغان چولپان،
ھاياتلىقنىڭ ئۆركەش ـ ئېقىنى.

ئانا
يۈرەكلەرگە تۇتاشقان قۇياش،
كەڭ، مېھرىبان، رەھنەما قۇچاق.
ۋۇجۇددا،
پەرزەنتلەرنى بىر ئۆمۈر ئاياش،
دولقۇنلايدۇ سۈتىدەك ئاپئاق.

شۇڭا تالىق دۇنيا بۆشۈكتەك،
ئانا ھايات ـــ گۈلدۇر كائىنات.
پەرزەنتلىرى قىلغاندا پەرۋاز،
بولۇر ئاڭا سەككىزىنچى مارت.

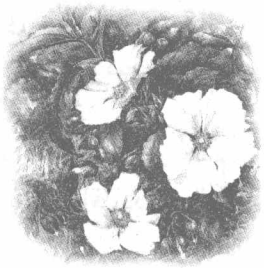
خۇشاللىقى، تەشۋىشلىرى ھەم،
ئەۋلاد ئۈچۈن چاقنايدۇ ھامان.

كۆلكه تولدى قەلبىمگه شۇ دەم،
بايرىمىڭغا قۇتلۇق ئانىجان.

سەككىزىنچى مارتنىڭ كۆزىدە،
ئېچىلىدۇ ئاياللار، قىزلار.
لېكىن پەرزەنت ئانا قەلبىگە،
چېھرىلەرگە باسىدۇ ئىزلار.

ئايال بولماق ئاساندۇر بەلكىم،
ئانا بولماق قىيىندۇر، قىيىن.
شۇڭا
ئانام دەيدۇ ۋەتەننى خەلقىم،
ئانا دېمەك شېرىندۇر، شېرىن.

سەككىزىنچى مارتتۇر ھەر كۈنى،
پەرزەنت بولسا ئەلگە ياراملىق.
ئاتىۋەتكەن ئۆزىنى پۈتۈن،
ئەلگە تىلەپ شادلىق، ئامانلىق.

قىز لېۋىدەك سۆيۈملۈك دۇنيا

قىز لېۋىدەك سۆيۈملۈك دۇنيا،
سۆيۈلۈشكە يارالغان پەقەت.
ھەر ئىنسانغا شۇڭا تۇتيا،
ئۇ ياراتقان ئوتلۇق مۇھەببەت.

قىز لېۋىدەك سۆيۈملۈك دۇنيا،
باغرىدا شوخ ياشنايدۇ ھايات.
ھەممە يۈرەر بولۇپ مەھلىيا،
مۇستەسنادۇر ئۇندا سۆكۈنات.

قىز لېۋىدەك سۆيۈملۈك دۇنيا،
سۆيۈش ئۇچۇن كېرەك شجائەت.
كېرەك يەنە سۆيگۈ ۋە ھايا،
چىن ئەقىدە، چەكسىز ساداقەت.

قىز لېۋىدەك سۆيۈملۈك دۇنيا،
ئۇ سۆيۈشكە ئىنتىزار ھامان.
ئۇنىڭ ئۇچۇن قىل جاننى پىدا،
پەقەت شۇلا مەڭگۈلۈك جانان.

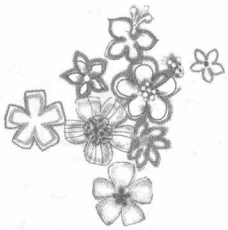
قىز لېۋىدەك سۆيۈملۈك دۇنيا،
قەرزىڭ ئۇنى گۈللىتىش، سۆيۈش.
قىلما زىنھار قەلبىنى يارا،
ساداقەتتۇر مەڭگۈلۈك كۆيۈش.

مۇئەللىم

سەن كەمتەر، سەن ئېسىل، ئاددىيلا ئادەم،
سەن بولغاچ يورۇغان قاراڭغۇ ئالەم.
مېھرىڭدىن ئېرىيدۇ ھەتتاكى قار - مۇز،
سېنىڭسىز دۇنيانى باسىدۇ ماتەم.

سەن بەخت، سەن قۇياش، ئاددىيلا ئادەم،
بايلىقلىقى پەقەتلا دەپتەر ۋە قەلەم.
ئەۋلاد دەپ يۈرىكىڭ لاۋۇلدار، ئەمما —
مەيلى سەن قانچىلىك چەكسەڭمۇ ئەلەم.

سەن ئۇلۇغ ۋە لېكىن ئاددىيلا ئادەم،
سېنىڭسىز ھاياتتا بولماس قىلچە تەم.
بىز ئۆچۈن سەن گويا چىرىمەس يىلتىز،
ئۆتمۈشمۇ، بۈگۈنمۇ، كەلگۈسىمۇ ھەم.

سەن كېتىپ...

سەن كېتىپ تىترىدى قەلبىمۇ يېنىك،
سەن كېتىپ كۆز ياشلار چۈشتىغۇ سىرغىپ.
قەلبىمنى تۇتاشكەن ئەسلىدە جېنىم،
سەن كېتىپ قالدىممەن جايىمدا قېتىپ.

سەن بىلەن ئۆتكەن شۇ كۈنلىرىم قېنى؟
گۈلۈم دەپ تۇققان ئۇنلىرىم قېنى؟
بىلمىدىم بۇ راستىمۇ چاقچاقمۇ ياكى،
سەن كېتىپ پىراقىڭ قېينىدى مېنى.

كۆرگۈم بار كۈلكەڭنى، كۈلگىنە جېنىم،
تۇتقۇم بار قولۇڭنى سۇنغىنە جېنىم.
قەدىرىڭگە يەتتىم مەن ئايرىلىپ سەندىن،
بولدى قىل، سۆيگۈڭنى بەرگىنە جېنىم !

ساۋاقداش

ئىلىم بېغى مەكتەپتە، تونۇشقانتۇق ئەسلىي بىز،
باللىق ھەم ياشلىقتا بىللە بولغان يولىمىز.
ئايرىلساقمۇ ساۋاقداش، ئايرىلمىسۇن قەلبىمىز،
چۈنكى بىزنىڭ ھەرقاچان ئۈيۇلتاشتۇر ئۇلىمىز.

ئامان بولسۇن مۇئەللىم چارچىدى ئۇ بىزنى دەپ،
ئاڭا قانداق قارايمىز بېرەلمىسەك ئەلگە نەپ.
بۇ كۈن كەلمەس قايتىدىن پۇرسەتنى بىل غەنىيمەت،
رەنجىمەيلى ئۆزگىدىن ئۆزىمىزدە ھەممە گەپ.

دوستۇم ھايات شۇنداقكەن، قايغۇرمىغىن سەن ئاڭا،
يېڭى مەنزىل بىزلەرنى ئالماقچىغۇ قوينىغا.
شۇڭا ئىزدەن، تىرىشقىن، ۋاقىت يانماس ئارقىغا،
شەرەپ قۇچۇپ يىللارنىڭ گۈلدەستە ئاس بوينىغا.

دېرىزە ئالدىدىكى ئەر

(لىرىك داستان)

1

چۈشۈمنىڭ يېرىمى كارىۋات يېنىدىن،
ئۆمىلەپ چىقىدۇ چەكسىزلىكىمگە.
تاملارغا مۆكۈنەر سىرلىق كۆلەڭگەم،
بىر شۇبھە چاڭ سالار بەدەنلىرىمگە.

جىمجىتلىق يېمەكتە مېنى پارچىلاپ،
ئادەمسىز، قاراڭغۇ سوغۇق بۇ ئۆيدە.
يوقايدۇ بارلىقىم بەلكىم دېرەكسىز،
ئايلانسام ئاخىرقى مۇتلەق سان نۆلگە.

ئۈنەرمۇ تېنىمدىن لالە ـ رەيھانلار،
ئايرىلىپ قالسام گەر ياغقان يامغۇردىن.
قاغجىراش باشلىنار شۇنىڭدىن كېيىن،
زىمىستان تۆكۈلەر ئىسسىق باغرىمدىن.

ئاسمانغا قارايمەن بىر چەتتە تۇرۇپ،
خىيالىم ئەگىشەر بۇلۇتقا ھەردەم.
كۈلمەكتە ئادەملەر مېنى سارىك دەپ،
شۇلارچۇن كۈن بويى مۇڭلاپ غەم يېسەم.

2

سېنىڭ كۈلۈمسىرىشىڭ مېنىڭ بارلىقىم، ئىزتىراپ ئىچىدە لاتاپەتلىك قارىشىڭ مېنىڭ سېغىنىش ئىلكىدە تەلمۈرۈشۈم ئىدى. لېكىن سەن قۇشقا ئوخشاش يۇرىكىمدىن ئۇن - تىنسىزلا ئۇچۇپ كەتتىڭ. كۆڭۈل سىرىم كۆزۈڭ ساھىلىدىن كەچمىشنى ئىزدەۋاتىدۇ.

مەن ئالەم جىسمىغا سىڭىپ كەتتىم. پەقەت ئاشۇ قىسمەتلا ماڭا قايتا ھايات بېغىشلىيالايدۇ. سەن باھارنى ئەمەس، قەلبىمگە زىمىستان قىشنى باشلاپ كىرگىنىڭ نېمىسى؟

بۇ ئالەم سەن بىلەن گۈزەل ئىدى...

يۇرىكىمنىڭ پايانسىز ئېكىنزارلىقىدىن گۈلدەستە راسلاپ ساڭا سوۋغا قىلىمەن، قوبۇل قىلارسەنمۇ؟ مۇھەببەتنىڭ چۈشىنى روھىڭغا چېچىۋەتتىم. مېنىڭ باغرىمغا يامغۇر بولۇپ تۆكۈلۈشۈڭنى بەكمۇ ئارزۇ قىلاتتىم.

سېنىڭ مېنى ئەركىلىتىشىڭ بەختسىزلىكتىن بەختيارلىققا ئېلىپ چىقىدۇ. سەن مېنىڭ قەلبىمدە سۆيۈملۈك ئوبراز،

قىممەتلىك بىر دەستە گۈل. كۆڭلۈمنىڭ پىنھان تەنھالىقى سەن بىلەن بىرلىشىپ سۆيگۈ ئالمىنىڭ ئىشكىنى ئاچتى. چۈنكى، سەن مەندىكى بارلىق ئازابلاردىن بىگۇمان سۈزۈلۈپ چىقىپ قەلب ئەينەكلىرىمدە گۈزەل لاتاپىتىڭنى، جەزبىدار چىنلىقىڭنى ئايان قىلغانلىقىڭ ئامرىقىم.

3

يۈرىكىم مۇجۇلار بىئاراملىقتا،
بۇنىڭغا ھېچكىم بېرەلمەس تەبىر.
بىر ئادەم
ئۆز - ئۆزىگە قاراپ ئولتۇرۇپ،
يالىڭاچلاندى رەسىم يۈزىدە.
ئارمان گۈللىرى ئۇچۇپ يۈرگەن
چىغرىيولدا
ناشتىلىق قىلىدۇ كەچكى شەپەق.
بۇگۈن
ئوخشايمەن يۇمران بىر تال كۆچەتكە.
ئەتە
ئوخشايمەن
تاملىرى ئۆرۈلگەن كونا قەلئەگە.
ئۆگۈن
ئوخشاپ قېلىشىم چوقۇم،

غېرىبلىقتا ئۆتكەن قېرى دەرۋىشكە.
شەھەر
قىستاڭچىلىققا لىق تولدى ئىچىڭ
لايدىن ياسالغان ئادەملەر بىلەن.
مەن شۇلارنىڭ بىر تال پېيى
دەسسىلىپ يۈرگەن پۇتلار ئاردىسىدا.
بوران ئاقىدۇ
يامغۇر كۆيىدۇ
قەلبىمدىكى قۇملۇقلاردا...
كىتاب —
زېرىكىشنى بىردەم ئۇنتۇلدۇرۇپ
ئوقۇتماقتا ئۆزىنى ماڭا.
قىز —
ئەركەكلەرنىڭ ئۆمۈرلۈك ھاسسى.
كۆيۈۋاتىمەن،
كۈلۈمنى پۈۋلىمەكتە
بىر بالا...

4

مېنىڭ ساڭا رىشتىم بار، يەنى كۆزنىڭ كۆڭۈلگە بولغان رىشتىسىگە ئوخشاش، يەنى نەپەسنىڭ جىسمىغا ئوخشاش، يەنى گۈزەل بىر چۈشكە ئوخشاش مەن مېڭىۋاتىمەن، سېنىڭ قەدەملىرىڭ ئارقىسىدىن... پۈتۈن تۇساقلارنى بۇزۇپ -

يۈرىكىڭگە سىڭىۋاتىمەن. سۆيگۈم مەۋجۇتلۇقۇڭ ئىلكىدە تەڭداشسىز ساخاۋەت، ئۇلۇغ كۆيۈشتىن ئۆزىنىڭ بارلىقىنى ۋىسال دەقىقىلەرگە ئاقىۋۇزۇپ مۇھەببەتلىك دەريا ھاسىل قىلماقتا.

مېنىڭ ساڭا رىشتىم بار، گۈللەر ئارىسىدىن ئىزدەيمۇ سېنى؟ بارچە كۆزلەردىن ئىزدەيمۇ سېنى؟ كائىناتنى بەردىم ساڭا خالىغانچە پەرۋاز قىلىۋال. باش ئەگمەي تاغلارمۇ، چىمەنلىكمىدە ئەركىن يېتىۋال ! قونۇپ قالساڭ غېرىبخانامدا ئۇنۇپ چىقار بۈيۈك مۇھەببەت. پەيلىرىڭدىن تۆكسەڭ مېھرىگۈل، تاپار ئىدىم ئەڭ چوڭ بەخت، يىراقلايتتى مېنىڭدىن ھەسرەت.

يۈرىكىمدە ئازابنىڭ چۆكمىسى قالدى. مەن سېنى خىيالىمنىڭ رۇجەكلىرىدىن ئىزدىدىم، تىتلىپ كەتكەن ئارمىنىمنى قايتا ياماشقا ھەقىقەتەن قۇربىم يەتمەيدۇ. سۆيگۈمنى قەلبىڭگە مەڭگۈلۈك يوشۇردۇم. ھەربىر كۈنلەر يانچۇقىدىن سېنىڭ ئىسمىڭنى، جاۋاب خېتىڭنى سارالىغاندەك، لېكىن ئەقلى ـ ھوشۇم جايىدا ئاختۇرىمەن، قەلبىم يەنىلا ساڭا تەلپۈنىدۇ.

5

ئىسمى ناتونۇش ئوماق كۆلەڭگەمنىڭ،
كېتەر قانىتى كارىۋىتىمدا سۇنۇپ.

قارىچوقۇمدىن كۆكلىگەن كۈلۈمسىرەش،
تۇرىدۇ يېنىمدىن كەتمەكچى بولۇپ.

ئاۋازلار تىلىدىن تۆكۈلگەن ھەرپ،
ئوخشايدۇ چاچلىرى چۈۋۈلغان ماڭا.
ئەينەكتىكى ئىچىدە ھايات شولىسى،
نۇر چېچىپ ياتىدۇ چۈشلىرىم ئارا.
قارايمەن ئۆزۈمگە گۈزەل رەۋىشتە،
سۈنماقچى بولىمەن بۈيۈك بىر جەننەت.
تەقدىرنىڭ قولىدا كەلدىم مەجلىپ،
بىر ئوتلام مېھرگە قانالماي پەقەت.

6

ئەگەر مەن ئىشقىدا كۆيۈپ ئۆلۈپ كەتسەم قانداق قىلار بولغىيتتىڭ ياكى كۈلۈمنى كۆككە سوروپ خۇشال بولامتىڭ، ۋە ياكى كۆز يېشىمغا جور بولۇپ ئاقامتىڭ؟ ئاشۇ خۇمار كۆزۈڭدە پېقىرنى سېھىرلەپ ئالغىنىڭدا سۆيگۈ ھەم كۆڭۈل ئاشقى بولۇپ كېتىدىغانلىقىمنى بىلمىگەنمىتىڭ؟

ۋۇجۇدۇمدىكى بارلىق ئىستەكلىرىمنى سېنىڭ يېنىڭغا تىزىمەن. تۈيغۇلىرىمدا چۈشەكەپ يۈرگىنىمگە خېلى زامان بولدى. روھىمنى ئۇن - تىنسىز ئاختۇرىمەن. پەقەت بىر سېنىڭ سۆيۈملۈك رەسىمڭنى يۈرىكىمگە سىزىپ چىقىمەن.

ھەرقاچان سەن ئۇچۇن يېنىۋاتقان قەلبىمدىكى چوغلانىڭ قانچىلىك دەرىجىدە كۆچلۈك ئىكەنلىكىنى ھېس قىلالمىغانسەن ياكى ھېس قىلىشنى خالىمىغانسەن؟ غەلبە بىلەن مەغلۇبىيەت ئارىسىدا مەن يېرىم جان، خالاس. سۆيۈشنىڭ ئورنىغا سۆكۈت قىلماقتىمەن.

ئىككىمىزنىڭ ئارىلىقى بارغانسېرى يىراقلاپ كېتىۋاتىدۇ. سېنى قول سوزۇپ تۇتالمىدىم. ساڭا باغلانغان مۇھەببەت يىپلىرىم ئۇزۇلۇشكە باشلىدى. ئالەمنىڭ يېشىل چۇشىدە سەن ئۇچۇن قەدىمكى گۇللەرنىڭ لېۋىگە يامغۇر بولۇپ تۆكۈلدۈم. سۆيۈش ۋە سۆيۈلۈش پاسىلىدا قىينالغان جېنىمنى سەن ئۇچۇن كۆيۈۋاتقان ئوتقا تاشلىدىم. پىغانىمدىن ئۆرلىگەن ۋىسال توزانلىرى قۇملۇقلارغا يېيىلىپ غايىب بولدى.

7

قاقشال دەرەخمەن
شېخىمغا قونمىغان ھېچقانداق بىر قۇش.
يېشىل چۇشلەر تاشلايدۇ خازان
كۆزلىرىمگە
يۇرتكىمگە
كۆيلىرىمگە ...
سەرسان تۇرمۇش

يېتىرقاپ قالدى باغرىمدا.
سۈكۈتلىرىمگە سىغمىغان غەملىرىم
دېرىزىمدىن چىرايلىققىنا
سىرغىپ چۈشتى ئېتەكلىرىمگە.
ئاھ،
رەزىل، ئەمما ئوماق مۇھەببەت،
رام قىلالمىدىڭ كۆڭلۈمنى پەقەت.
مەيخانىدىكى ھېلىقى قىزدەك
ئېرىپ كىرەلمەس ھاياجان
مۇز قاپلىغان ئىچىمگە.
چاقىرىمەن تۈكلۈك كېچىدىن،
تاشقا ئايلانغان ناخشامنى
ئۆمرۈمنى غاجاپ بولغۇچە ۋاقىت.
ئاي
يورۇتۇپ تۇرار بىر تەرىپىمنى
يالغۇزلۇقتىن يىمىرىلىپ كەتكەن
يەنە بىر تەرىپىم پۈتكۈچە...
چېچەكلەيدۇ ئەتىرگۈل
باھارنىڭ تىنىقلىرىدا،
سېنتەبىر مۇزلۇق قولىنى
سۇندى يۇرىكىمنىڭ چوڭقۇر يېرىگە...

8

سېغىنىش سەن بىلەن مېنىڭ ئارىلىقىمىزنى قىسقارتىپ تۇرىدۇ. خىيال قوينىدا تائەبەد لەيلەپ يۈرگۈم يوق. مەنمۇ رېئاللىققا قايتىشىم كېرەك. ئەمما... قانداق قايتىمەن؟ قايسى يولدا؟ ! مۇھەببەتنىڭ چىغرىيوللىرى مۇڭلۇق سۆيگۈ چېچەكلىرىنى ماڭا ھەقسىز ھەدىيە قىلسىمۇ ئارمانسىز يۈرىكىم نىمجان تىترەپ تۇرىدۇ. قايتىپ كېلەرسەنمۇ بەختىنىڭ يېڭى كۈنلىرى؟ ! مېنىڭ تۈنۈم سېنىڭ تېڭىڭ بىلەن يورۇقلۇققا چىقىدۇ.

سېنىڭ ۋەسلىگە يېتىش، سەن بىلەن بىر تەن، بىر جان بولۇش، ھاياتلىق تومۇرلىرىغا سىڭىپ كېتىش مېنىڭ ئۇلۇغۋار ئىستىكىم ئىدى. مەن دەل سەن ئارقىلىق ئۆزۈمنى ئىزدەشنى بىلىۋالدىم. ئارمانىنىڭ قوللىرى ھېلىھەم مېنى ئەركىلىتىپ تۇرىدۇ. كىچىككىنە ئەينەك پارچىسىدىن سېنىڭ ئەكسىڭنى تولۇق كۆرگىلى بولاتتى. بىراق سەن بەكمۇ يىراقتا...

9

قەلبىمدە ناشتىسىز قالغان كىشىدەك،
ئىگىرايدۇ ئاداققى ئۆتمۈش ۋە جاھان.

سوغۇق نۇر چاچىدۇ خلۇەت مەلەمگە،
گاھ ئوچۇق، گاھ تۇتۇق كۆك رەڭلىك ئاسمان.

بۇلۇتتەك يېيىلىپ بىمالال شۇ تاپ،
قاراڭغۇ بىر جايغا ياقمەن چىراغ.
خيالالار ئاقىدۇ قارشى قىرغاققا،
قۇشلىرىم تۇيۇقسىز كەتكەندە يىراق.

يوپۇرماقتا كۆمۈلۈپ قاپتۇ ئادەم،
جۇدۇنلارنىڭ ئاشۇ چەكسىزلىكىدە.
بۇ يولدا ـ ئۇ يولدا نۇرغۇن ياتسىراش،
چېچىلغاندۇ كىملەرنىڭ ئېتەكلىرىگە.

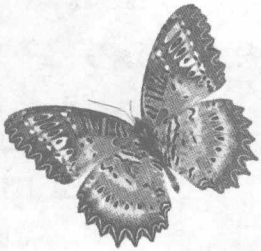
10

شام كۆيىدۇ چوغدەك
ئېرىۋاتقىنى ئادەم ھەيكىلى.
ناخشام قېرىيدۇ سائەت ئىچىدە
مومايغا ئايلاندۇرۇپ زىلۋا بەختىنى.

بۇگۈن بىلەن ئەتە ئارىسىدا،
ئۇزاق يىللىق ئازاب يارىسىدا.

گاهدا كۆل بولسام گاهدا تۆتۈن،
قاريىپ كېتىدۇ كۆڭۈل ئاسمىنىم.
تېنىمدىن ئويۇلغان ئوچاقلىرىمدا،
كۆيمەكتە يالقۇنسىز ئارزۇ - ئارمىنىم.

بىر غېرىب ئەر چۈشۈپ كارىۋاتتىن
دېرىزە ئالدىدا
كۆلۈمسىرىدى پەقەت يالغاندىن !

ئۇچۇش

1

دەرەخلەر ئۇچماقتا،
روھلار قونماقتا،
ئالىقانلاردا تۆگۈلگەن يەر
كوچا سۈپۈرىدۇ قاناتلىق ئەر.

2

مەن ئۆزۈمدىن چىقىپ كەتتىم،
ھېچكىم كۆرمەستە.
جىمجىتلىقنى ئۆلتۈرۈپ قويدۇم،
ئەسلىي ئۇ قاتىل.
سەزگۈلەرگە مىخ قاققان،
ئۆزى ئۆلمەستە.
ئۇ مېنىڭ
پەقەت مېنىڭلا قاتىلىم
مەسىھ چۆلدە چېنىققان.
تامماقتا ئالىقانلىرىمدىن قان،
سۇۋۇماقتا جىسمىم شۇ قەدەر.

① جاي نامى

قۇياش ئۆز رەڭگىنى يوقاتتى،
تۇغۇمغا قايتماقتا ھېسلار
لەۋلىرىگە يېشىل ھەل بېرىپ
دېرىزىدىن كىرمەكتە قىزلار.

3

قىشلاقتام[1] دەپ بىر يۇرت بار
غۇلجىنىڭ تىرىنقىدا توختاپ قالغان.
قاش دەريا،
ئاق ئۆستەڭ،
ياشلار ئۆستڭىگە ئورىلىپ،
ئابرالنىڭ تېگىدە ئۇخلاپ قالغان.
مەن ئۇ يەرنىڭ تۇن بالىسى ئەمەس
ۋە ئۇ يەرنىڭ ئاخىرقى ئۇچى.
پەقەت تاشلاندۇق كەپتىدىن سۇغۇرۇلۇپ چىقىپ
قومۇش نەينى ئېلىپ قاچقان.
پادا باققۇچى.

4

كىم مېنى لەگلەك قىلىپ ئۇچۇرغان
تانسىغا ئوراپ كۆزىنى.

چىقىنالماي قاتناش پۇلىغا
سېتىۋەتكەن ئون مو يېرىنى.
بىر دىنلا شاھقا ئايلىنىپ قالدى دادام
«يەتتە قات ئاسمانغا چىقارسەن» دەپ
ئۇلۇغ بىر دۇئاغا قول كۆتۈرگەن ئاخشىمى.
تونۇمايتتى كەنت باشلىقى
سالام بەردى شەھەر باشلىقى.
جسمى كىرىپ كەتسىمۇ يەرگە
ئىسمى روھ بوپ تارالدى ئەلگە
ئېھ پاناھىم دادام ھاشىمى.

5

ئۇچۇپ كەتتىم قوموش نەينى پۇژلىگەنچە
قۇشلار ئەتراپىمغا يىغىلدى ھەم:
— پەرۋاز قىلغان سەنمىدىڭ، — دېدى.
ئاسمان تىنىقمىدا ئۇژۇلدى
يەر ئالقىنىمغا كىردى.
بويۇم ئۆستى ئۆزۈم بىلەن تەڭ
قۇياش كۆيلىرىمدىن ئالدى يېشىل رەڭ.
دېدى ئۇ يەنە: — بۇنى باشقىلارغا دېمەڭ!
مەن سىر ساقلىيالمىدىم...
ئاي مۇنچىسىدا يۇيۇندىم
لېكىن ئۆزۈمنى ئاقلىيالمىدىم.

6

ئۇرۇمچى توقۇمچى قىز
توقۇپ چىقتى روھمنى باشتىن
ئۆزۈمدىن ھالقىدىم.

7

ئون بەش يىل...
كۈنلەر كۈنلەرنى يېدى،
ئايلار ئايلارنى يېدى.
يىللار يىللارنى يېدى.
يېمەكتە...
مەن يېيىلدىم، سەنمۇ يېيىلدىڭ
ۋاقىت، جىددىيلىك ۋە يەنە مۇزدەك ئەمگەك،
يېدى، يېدى، زادى تويمىدى.
ئۆمۈر بارخانلىرى كۆپمەكتە
يەر ئولتۇرۇشماقتا
گۈل ئۆستۈرگەن گۈل بولالمىدى
قانات قاققان ئەر بولالمىدى.

8

سۆيۈش، سۆيۈلۈش يېڭىلىق ئەمەس.
ئەمما

سۆيۈشتىن سۆيۈلۈش بولۇپ كەتتى تەس.
سۆيۈلۈشكە كۆنگەن بۇ شەھەر
قىزلارغىلا قىلىدۇ ھەۋەس.
ئىككى جىنس ئوتتۇرىسىدىكى تام
قوپۇرۇلغان بولسا ئىدى پەس
ئەرلەر كىيىپ يۈرمەيتتى ئەتلەس.

9

قەمبەرنسا بىر گۈل ئىدى
شاخىدا سايرىغان بۇلبۇل ئىدى.
يىلتىزىغا قۇرت چۈشكەن ئەر
كىم سېنى گۈل بولسۇن، دېدى!

10

يەنە ئۇچتۇم
ئۆزۈمنىڭ قاناتلىرىدا
نەملەندى قەلبىم
پەرۋازىمنىڭ كۆز ياشلىرىدا...

11

دەرەخلەر ئۇچماقتا
تاملار ئۇچماقتا

چۈمۈلىلەر قانات چىقاردى
ئۆگزىمىزگە ئايروپورت سالدى.
مەن، سەن
بولۇپ قالدۇق ئاڭا يولۇچى.
ئۇچۇش كېرەك!
گەپ قىل تېرەك!

ھايات مىلودىيسى

ئاق دەۋر

يالىڭاچ كائىنات، يالىڭاچ روھلار،
يالىڭاچ تەنلەردىن، تامار رىۋايەت.
بىر ئۇلۇغ پەرىشتە سۆزلەپ يۇرەرمىش،
پاكلىق ھەققىدە گۈزەل ھېكايەت.
ئاپئاق قار، ئاق نۇردا يۇيۇنغان كۈنى،
ئاق كەپتەر ئاقلىققا تويۇنغان كۈنى.
ئەڭ ئۇلۇغ بىر ناخشا يارالغان ئىكەن،
ئاي يۈزلۈك بىر بوۋاق تۇغۇلغان كۈنى.
ئوماق بالام، جان بالام،
ئاپئاق بالام، ئاق بالام،
ئەللەي بالام، ئۇخلىغىن،
مىنىڭ ئوماق پاك بالام.

يېشىل باللىق

شۇنچە گۈزەل تەبىئەت، شۇنچە ئوماق تۆتقۇلاق،
تەۋرەنمەكتە يەر شارى، بۇندا شېرىن ھېسلاردىن.
ئىزگۈ ئارمان كۆڭلىگە پاتماي قالغان يۈرەكلەر،
ئەگىشىدۇ قۇياشقا، تۇتاش كەتكەن ئىزلاردىن.

قىزىل ياشلىق

قىزارغان يۇلغۇنلار شۇنچە سۆيۈملۈك،
قۇياشتا قىزىرىپ تاۋلىنار دالا.
قىزارغان ئالمىلار، گىلاستەك لەۋلەر،
قىپقىزىل ھېس بىلەن ئاقىدۇ دەريا.
تۇرىدۇ بىر يىگىت، قولدا قىزىلگۈل،
سۆيمەكتە مەڭزىنى ئۇچقۇر شوخ سابا.
ئەپكىلەر مەشۇقى ئۇنىڭغا ئاتاپ،
ساداقەت گۈلى ھەم بىر بادامدوپپا.
ئايلىنار قۇياش بىر جۈپ يۈرەككە،
ئاتەش يۈرەكلەردىن ئوقچۇيدۇ ماگما.
روھلار ئوت ئالدۇ كۆيىدۇ تەنلەر
سۆيگۈدىن مەست بولغان، كائىنات گويا.

ئالتۇن دەۋر

تۇرىدۇ، يېگانە غەمكىن ئورۇندۇق،
غەمكىن ھەم تەبىئەت، سارغايغان دالا.
قىلماقتا نەسىھەت كەپسىز ئوغلىغا،
بەللىرى مۇكچەيگەن ھارغىن بىر دادا.
«ھەي بالام، سەن تېخى بىر نادان گۆدەك،
كىرمىگىن كۆڭۈلنىڭ كەينىگە ئەسلا.

هاياتلىق مۇساپەڭ تېخى كۆپ ئۇزۇن،
ئۇچرايدۇ ئالدىڭغا، قامغاقمۇ ھەتتا.
ئېيتقىنە، تۇڭمەس ناخشاڭنى ئوغلۇم،
لۇتۇن بول، مەھمۇد بول ياكى سادىر بول.
ئەلنى سەن چىمەنلىك ھېسابلا ئوغلۇم،
چىمەنلىك باغلاردا بولغىن سەن بۇلبۇل.»
ئۇچماقتا لەيلەپ سارغايغان ياپراق،
ئويلىنار دادا ياپراققا قاراپ.
«مەن نېچۇن مەنزىلگە يېتەلمەي قالدىم؟
ئەۋلادقا كېرەكتى ھەققىي جاۋاب.»

رەسسام ۋە كارتون چۈش

1

يىراق يېزا، قاتقان شۇ دەقىق،
قىزىم سىزغان رەسىم يۈزىدە.
مەۋجۇتلۇقى يوقالغان دۇنيا،
پاكلانماقتا ئۇنىڭ كۆزىدە.
«دادا، دادا، قارا رەسمىگە،
ئوخشامدىكەن يېشىل ئەتلەسكە،
تۇرار ئەنە بوۋامنىڭ ئۆيى،
ئىسسىق تاماق ھىدى كېلىدۇ،
مومام تاماق ئەتتى ئەلۋەتتە.
بىر قارىسىڭ بادامدوپپىدەك،
بىر قارىسىڭ چىمەندوپپىدەك،
ئوخشاپتىمۇ يېزامغا دادا؟
ئوخشاپ قالدۇ گاھىدا ساڭا،
بىر قارىسىڭ ئوخشار ئانامغا.
دادا، ئوبدان قارا رەسمىگە،
تاپالايسەن ئۇلۇغ مومامنى،
بەكمۇ كۆرگۈم كېلەتتى ئۇلارنى.
ئۇلار ماڭا ئېيتىپ بېرەتتى
‹مۇشۇك بىلەن ئوماق چاشقان›نى.

بەك زېرىكتىم مۇزدەك شەھەردىن،
تېپىلماسكەن مومامنىڭ ھىدى.
تېپىلماسكەن تونۇش چىرايلار،
نەدە قالغان بوۋامنىڭ ئىزى؟ !»

2

ئاندىن ئايرىلغان بىچارە قۇشتەك،
تەنتەك شەھەرگە ماسلاشمىغاندەك،
غېرىبسىنار مېنىڭ ئىشخانام،
ئانام كۆزىدىن سىرغىغان ياشتەك.
كۆز ئۇزمەي قارايمەن ئۇزاقتىن - ئۇزاق،
رامكىغا بەندىتۇر يالڭاچ بىر تەن.
شەكىلگە ئايلانغان بارچە گۈزەللىك،
باغلانغان ئەبەدىي كۆزلىرىم بىلەن.
كۆز دېمەك ئادەمنىڭ قەلب ئەينىكى
كۆزۈمنى ئويۇپ تاشلىدىم يەرگە.
كۆزۈمنى تۇمار قىپ ئېسىۋال تۇپراق،
ئايلىناي مەنمۇ ھەم ھەقىقىي ئەرگە.
چۈش دېگەنمۇ غەلىتە نەرسە،
چاشقانلارغا بولۇپتىمەن باش.
سۆزلەپتىمەن ئۇلارغا نۇتۇق،
كۆزلىرىمدىن تۆككىنىمچە ياش.
«كېچە دېمەك، گۈزەل شۇ قەدەر
قۇچاقلايتتى ئەركىنلىكىمنى.

مانا بۇگۈن جىمجىت كاردىدور،
تۇغۇپ قويدى غەمكىلىكىمنى.
خەۋەر تاپتىم بىر شۇم خەۋەردىن.
تېز كېتەيلى، ئەمدى بۇ يەردىن،
قايتىپ كەپتۇ بۇگۈن خوجايىن،
مۇشۇك بىلەن بىللە سەپەردىن.»

3

كەلگىن قىزىم، كەلگىنە تېزرەك،
ئېيتىپ بېرەي يېڭى بىر چۆچەك،
بەلكىم بوۋاڭ ئېيتىپ باقمىدى،
يۇرىكىنى تاشلاپ قاچقانىنى.
سەنمۇ ماڭا ئېيتىپ بەر يەنە،
«مۇشۇك بىلەن ئوماق چاشقان»نى.

قاراماي

خيالچان بۇ چۆلده شۇنداق بىر چۆچەك،
راۋابنىڭ مۇڭغا تەڭكەشتۇر پىنهان.
قۇياشقا ياتلىق بوپ خىجىلچان يۇلغۇن،
تۇغۇلغان ئىكەنمىش بىر ئۇلۇغ ئىنسان.

شۇ ئىنسان چۆل ئوغلى، ئەركىنلىك ئوغلى،
سۈكۈنات چۆلگە تۇنجى ئوق ئاتقان.
شۇ ئىنسان خيالچان غەمكىن يوللاردا،
تۇنجى رەت كولدۇرما كۈيىنى چالغان.

ئەي دىيار، قوينۇڭدا شۇنداق تىلسىمات،
كۆرسەتتى ئۇپۇقتىن بىر نۇرلۇق نىشان.
قان ـ تەردىن پۈتۈلدى يېقىملىق شەھەر،
خارابە ئىچىده كۈلگەندەك جانان.

ئەي گۈزەل قاراماي، سۆيۈملۈك دىيار،
سېھىرلىك لېۋىڭدىن بال تامغان ماكان.
گۆھىرىڭ جۇلاسى چاقناپ كۆزۈمده،
تەۋەللۇت قىلماقتا يۇلتۇزلۇق ئاسمان.

ئۆتمۈشنى ئۇزاتتى كۈلگەن بىر بوۋاق،
بىر ئەمەس ھەتتاكى تۈمەن مىڭ ئوغلان.

ئەجدادلار ئىزىدىن قېپقالغان ھىجران،
ھە، مانا، ۋىسالدىن ئاتماقتا ۋولقان.

تارىخنىڭ بويىنغا ئاسقان ئابىدە،
بۇگۈننىڭ كۆكسىدە قىلماقتا جەۋلان.
يىللارنى قېرىتقان ئىجاد بۇلبۇلى،
كېلەچەك ئىشقىدا ئۇرماقتا خەندان.

ئەي دىيار، ئانامنىڭ سېيماسىدۇرسەن،
روھىڭدىن بالقىغان كۆپلىگەن ئارمان.
بوۋامنىڭ ۋارىسى بولاي مەنمۇ ھەم،
ئىشقىڭدا يالقۇنلۇق ئوت بولۇپ يانغان.

[General Information]
书名=为爱者永生　维吾尔文
SS号=40219783